Emberi értékünket nem a külsőnk adja, nem a szemünk színe, hanem, hogy milyen tettekre vagyunk képesek, amikor az erőnket, az akaratunkat kell próbára tenni.

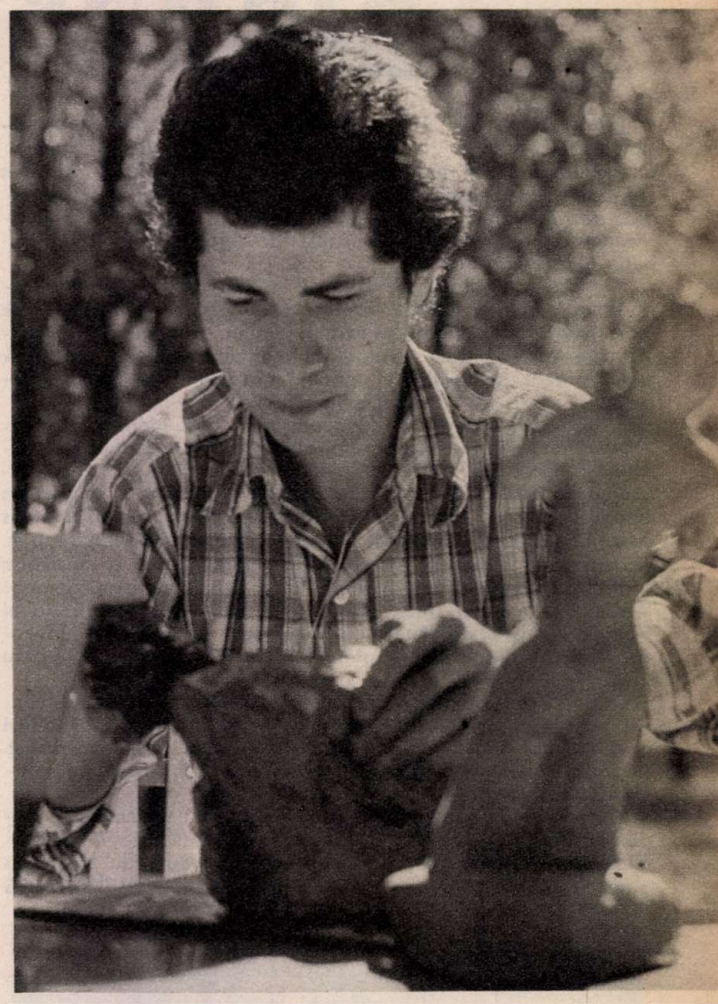

Ida panaszolja, hogy Lacika néha elcsavarog
Kíváncsi voltam, hogy mit lehet kezdeni az agyaggal

hogy ne kelljen sokat dolgoznia.

— Te sokat dolgozol?

— Igen, de én nagyon szeretek dolgozni. Leginkább kapálni. Miért? Mert sport is, munka is. Ne legyen az ember vézna, ha már egyszer férfinak született.

— Mi leszel?

— Pincér szerettem volna lenni, de a cigányiskolában nem tanítanak idegen nyelvet, ezért nem lehet. Így hát kereskedőtanulónak megyek.

Nem szólok, de azt gondolom, hogy talán megszűnnek a magyar vendéglők, hogy nem kell pincérnek az, aki gyönyörűen, de csak magyarul és csak cigány nyelven beszél?

*

Hogy Farkas Ida játszani szeret, ezt egy kicsit furcsának tartom. A vele egykorúak inkább táncolni, moziba járni szeretnek.

— Nagyon keveset játszottam. Kilenc testvérem van, igaz, már csak négyen vagyunk otthon, de sok a gondom. Lacika, a kilenc éves mindig elcsavarog, valamelyikünknek folyton utána kell menni és leszedni a mogyorófáról. No de azért, mire anyu és apu hazajön este a munkából, mindegyikünk az asztal körül van.

— És mi van az asztalon?

— Amit főztem. Mindennap én főzök, mindent tudok főzni. Aztán mosogatok, Ildi és Ibi is segít. Este meg tanulok.

— Milyen örömed volt ezen a nyáron? Kimozdultál Dömsödről?

— Vácon voltam, a megyei olvasótáborban. Soha nem táboroztam még, s talán nem is fogok, hiszen már nyolcadikba járok. Egy hét csoda volt ez a tábor. Gondtalanság, vidámság, dalolás . . .

*

— Senki se tud olyan finom lecsót főzni, mint az anyukám. És olyan jó vicces az anyu! Azt mondja nekem: „Mi az, kutya vagy te, hogy szíjat tettél a nyakadba?" Apu meg ezermester. Fest, hegeszt, ácsol, gyufásdobozba rádiót csinál . . . Mindent szeretnék megtanulni tőle.

Az erdőkertesi Radics Sanyi ilyen szépen, szeretettel beszél a szüleiről. És mesél a házukról is. Kicsi faház, a cigánysoron. Belül vakolt falú a ház, mégis alig várják, hogy újat vegyenek. Mint a gazda, úgy beszél arról, hogy mennyi pénzt gyűjtöttek már, milyen kedvezményt ad az OTP . . .

— Már kinéztünk egy eladó házat — mondja Sanyi. — Mindennap szemügyre veszem, mert mellette megy el a busz. Este meg beszélgetünk róla, hogy milyen jó lesz ha majd benne lakunk.

Sanyi focizni, horgászni, olvasni szeret. Nyáron a táborban pedig mesét mondott. Nem kellett megtanulni a mesét, csak egyszer elolvasni, aztán saját szavakkal elmondani.

„. . . Bús Ladarfi vagyok, az életemről szeretnék mesélni, hogy vesztettem el a koronámat, hogyan találtam rá a boldogságra . . ."

— Te, Sanyi, hogy találsz rá?

— Könnyen. Meglesz a házunk, ipari tanulónak megyek, jó szobafestő leszek. És vannak jó barátaim. Mi kellene még?

SZIGETI PIROSKA
FOTÓ:
GAÁL ZOLTÁN

Könyvtár is klub is

Gyermekkönyvtár! Mi jut eszetekbe róla? Egyikőtöknek például az: „Micsoda jó könyvek vannak ott!" Másnak pedig: „Nagyon nehezen tudom kiválasztani, hogy melyik könyvet vigyem haza. Legszívesebben húszat is beraknék a szatyromba, de hát annyit nem lehet." Vagy: „A könyvtáros néni figyelmeztetett, hogy a kölcsönzési idő lejárt. Gyorsabban kellett volna olvasnom."

A jászszentandrási gyerekeknek a könyvtár az otthont juttatja az eszükbe. Görbe Zsuzsa szerint: „A mi könyvtárunk nem olyan, mint a bolt, ahová az ember azért megy be, hogy ezt vagy azt az árut kiválassza, megvásárolja. Mi nemcsak kölcsönözzük itt a könyvet, hanem hazajövünk a könyvek közé. Olykor egy fél délutánt is itt töltünk."

Milyen szépen mondta: „Hazajövünk." Hát igen! A 4388-as számú Csete Balázs Úttörőcsapat első számú otthonának tekinti a gyermekkönyvtárat. Tekintheti is, hiszen a 320-as létszámú közösségből majd mindannyian — 295-en — rendszeres látogatói a szép, új könyvtárnak. Néha negyvenen-ötvenen is összejönnek a tágasnak nem éppen mondható helyiségben. Az egyik sarokban egy kis társaság zenét hallgat, a másikban rögtönzött vita folyik arról, hogy kinek a könyve izgalmasabb: Verne Gyuláé, vagy May Károlyé. Jut hely még az irodalmi összejövetelre készülőknek, és no persze az olvasni szándékozók is zavartalanul töprenghetnek: „Melyik könyvet is vigyem haza?"

Otthonos klub a könyvtár! Kinek az érdeme ez? Kiss Istvánné, a könyvtáros: „Nekem és a tanár társaimnak csak annyi az érdemük, hogy megszerettettük a gyerekekkel az olvasást. Az igazi érdem az övék!" — és a polcokon szép rendben sorakozó ötezer könyvre mutat.

Hogyan is mondta Gárdonyi Géza egyik művében: „Minden jó könyv egy-egy tanítója a nemzetnek." Ötezer könyv — ötezer jó tanító, „akik" előtt az életerőtől duzzadó tizenéves is röstell hancúrozni.

FÜLEKI JÁNOS

A katalógus a legjobb segítője annak, aki egy-egy vitadélutánra több könyvből is szeretne érveket összegyűjteni

Azt mondják, hogy a komoly zenét nehéz megérteni. De egy kis magyarázat segítségével, baráti társaságban mind jobban megismeri az ember Liszt, Bartók, Beethoven művészetét

Ez a két fiú — Kóczián és Csikósi — ilyen sok könyvet visz haza egyszerre? Dehogyis! Csupán azt mutatják meg, hogy évente mennyit olvasnak el

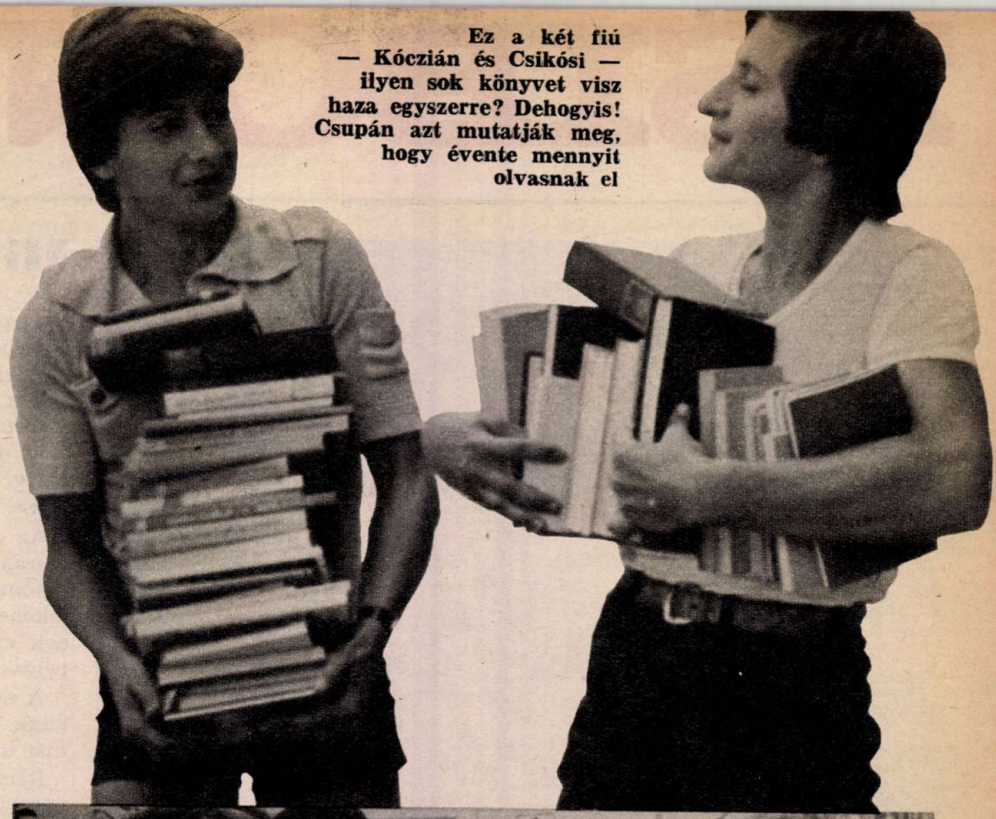

Aki otthonosan érzi magát a könyvtárban, az igazán megkönnyítheti a könyvtáros munkáját

Nem könnyű a sok jó könyv közül kiválasztani a legjobbat, a legérdekesebbet. A cím nem mindig mérvadó, néha bele is kell lapozni a könyvbe

FOTÓ: Gámán Gábor

ZSIBONGÓ

Mintautca

A Hazafias Népfront és a Magyar Vöröskereszt lakóterületi bizottsága szeptember elsején kis ünnepséget tartott a Budapest XIII. kerületi környezetvédelmi mintautcában. Egy évvel ezelőtt itt, Angyalföldön, a Pozsonyi út egyik szakaszát jelölték ki mintautcának.

Az árnyas, platánokkal szegélyezett útszakasz már első pillantásra elárulja lakóinak szép és nemes szándékát, hogy lakóhelyük, házuk, lakásuk környékének csinosításával, tisztántartásával jó példát mutassanak az erre járóknak.

A tiszta utca a jövőt mutatja meg nekünk, noha környezetünk megóvása már a ma feladatai közé tartozik.

Reméljük, egyre több kerület, falu és város, úttörőcsapat kapcsolódik be majd hasonló akciókba, mert környezetünk védelme korra és nemre való tekintet nélkül mindannyiunk feladata.

— Nyújtsatok segítséget a termelőszövetkezetnek vagy az állami gazdaságnak a termés betakarításában.

— Október múzeumi hónap. (Barátunk a múzeum.) Keressétek fel a legközelebbi múzeumot.

— Nevezzetek be a „Művészetek vándorútján" nevet viselő kulturális játékba. 50 feladatból tízet válasszatok ki. Azok a közösségek (őrs, szakkör stb.), amelyek eredményes munkát végeznek, év végén megkapják „A művészet barátja" megtisztelő címet!

— E hónap az ősz legszebb időszaka. Amikor csak tehetitek, menjetek kirándulni, túrázni. De azért ne felejtsétek el, hogy rövidesen elkezdődnek a téli úttörőolimpia háziversenyei (teremszámok: asztalitenisz, cselgáncs és szabadfogású birkózás).

— Döntsétek el, hogy a csapatnévadó próba mellett, melyik szakpróbát választjátok. Milyen szakterületen szeretnétek bővebb ismereteket szerezni?

— Jelentkezzetek az érdeklődéseteknek megfelelő szakkörökbe.

— 60 évvel ezelőtt, 1919. október 31-én győzött az őszirózsás forradalom. Emlékezzetek meg erről az eseményről.

— Október 31-e a takarékossági világnap.

A kis rendőr

Bemutatom Gyergyói Tamást. Még nem kisdobos, de nemsokára viselheti a kék nyakkendőt. Tamás éppen olyan élénk gyerek, mint a többi társa. Lakókörnyezetében nagyforgalmú közutak vannak, melyeken sok gyalogos gyerek halad át. Ahogy ideje engedi, a csúcsforgalmi időben ott látható a járdán és figyelmezteti a KRESZ szabályokat megszegő gyerekeket. Sokszor láttam, hogy a szabálytalan helyen parkoló személy- és tehergépkocsi vezetőit is figyelmeztette a rájuk vonatkozó KRESZ szabály megtartására.

Elbeszélgettem vele. Elmondta, hogy az édesapja régóta gépkocsivezető. Sokszor utazott vele, látta a gépkocsi hátsó üléséről, hogy sokan szabálytalanul előznek, nem adják meg az áthaladási elsőbbséget a védett útvonalon haladó járműveknek.

Közlekedési rendőr szeretne lenni.

Sztéhlo György

— Hát tehetek én róla, hogy a nyár még mindig ott zsibong a fejemben?!

Flamingók az esőházban...

... címmel mutatja be a Rádió Gyárfás Endre új hangjátékát. A cselekmény napjainkban játszódik, egy úttörőőrs tagjainak válságos pillanatait idézi fel. A Flamingó őrsbeli Csilla felnőtt bátyja – családiház-építkezéshez – faanyagot lop az erdőgazdaságból. A lány is tud erről. A nyomozásra éppen Ferkó, Csilla szerelme vállalkozik.

Mit tegyen a kislány? Ha „fedez" a bátyjának, szakítania kell szerelmével, és kiközösíti az őrs. Ha azonban az érzéseire hallgat, szembe kerül a családjával.

A rádiódrámát október 4-én délelőtt 10 órakor hallgathatjátok meg.

Védett galagonyafa

Védetté nyilvánították a szigetszentmiklósi Alsóbucka dűlőben álló galagonyafát. A mintegy 8 méter magas fa törzse a földtől 10 centiméternyire kettéágazik. Ágai 40, illetve 30 cm átmérőjűek.

Mint ismeretes, az egybibés galagonya csak ritkán terebélyesedik fává. A szigetszentmiklósi galagonyafa vadaknak és madaraknak jó táplálékot ad, piros termése, vörös lombja rendkívül szép látvány.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

A Tankönyvkiadó Vállalat az idei tanévre 1159 féle könyvet, munkafüzetet, feladatlapot készített el, 26 millió példányszámban. Ebből az általános iskolások 204 féle könyve 18 millió példányban jelent meg. A nemzetiségi iskolákba szlovák, szerb-horvát, német és román nyelven 348 féle tankönyv jutott el a kiadó műhelyéből.

*

Nemcsak az új tankönyvek, hanem az új tanszerek is elkészültek. Főként az elsősök és a hatodikosok felszerelése változott az idén. Ugyanis már a hatéveseket is bevezetik a technika világába. Ehhez kellenek az építődobozok, fémkockák, szerelőkészletek. A hatodikosok hőtani és mechanikai ismereteit is szemléletesebben tudják gyarapítani a tálcákon sorakozó apró műszerek és üvegek segítségével. (Mindegyikük kap egy ilyen tálcát.)

*

Szeptember hónapban mezőgazdasági ifjúsági és pályaválasztási napokat tartottak Heves megyében. Ennek során az általános iskolai tanulók pályaválasztásának segítésére a mezőgazdasági nagyüzemekben megrendezték a „nyitott kapuk napját".

*

Egy hónap óta új színfolttal gazdagodott a fővárosi bemutató mozik műsora. Hetente egy-két alkalommal neves hazai színészek, énekesek, zenészek és artisták is szórakoztatják a közönséget.

A Corvin moziban — október elejétől — vasárnap délelőttönként artisták, bohócok közreműködésével vidám gyermekműsorok lesznek.

Gyermek mokaszinnal bővíti termékeinek körét a Pest megyei Műanyagipari Vállalat ceglédi cipőgyára. A külföldön közkedvelt lábbeli mintadarabjai a budapesti őszi vásáron már látható. Jövőre mintegy 15 000 pár készül el belőle.

*

A jövőben rendszeres lesz a játék, a szórakozva tanító, nevelő program a múzeumokban. Az országos és a megyei múzeumok arra törekednek, hogy az eddiginél jobban segítsék elő a gyermekek, a fiatalok ismereteinek gyarapítását. Jövőre, a gyermekek nemzetközi évében kezdik meg a gyermekfoglalkozásokat, amelyeket újabb és újabb formákkal gazdagítva folytatnak majd.

Különösen érdekesnek ígérkeznek a várbeli rendezvények, az ott működő Magyar Munkásmozgalmi Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria és a Budapesti Történeti Múzeum a Népművelési Intézettel és az Úttörőszövetség Budapesti Tanácsával közösen szervez programot 1979. május 28-a és augusztus 20-a között. Az elkészült rendezvényterv szerint mindegyik múzeumban más-más jellegű kiállítás és ezekhez kapcsolódó játék lesz. A Munkásmozgalmi Múzeumban gyermekeink életét bemutató művészi fotókat állítanak ki, s rajz- és más gyermekfilmeket vetítenek. Bemutatkozik az amatőr animációs gyermekfilmklub is. Hetenként egyszer amatőr bábegyüttesek lépnek fel, s bábokat készíthetnek a gyermekek.

*

Most virágzik a Fejér megyei Sárrét jellegzetes védett virága, az őszi kikerics, a hosszúcsövű, halványlila szirmú virág, amely valóságos szőnyegként borítja a hatalmas füves pusztát. Nemcsak szép, hanem hasznos is; értékes gyógyszeripari alapanyag.

*

A szekszárdi városi tanács legutóbbi ülésén az ifjúsági törvény végrehajtásáról tárgyaltak. Bejelentették, hogy elkészült a faddombori és a sötétvölgyi napközis tábor, ahol a jövő nyáron turnusonként 100—100 általános iskolás töltheti vakációját. Fonyód-Bélatelepen úttörő-váltótábor építését készítik elő. A megyeszékhelyen úttörőház épült, ahol 25 klub és szakkör működik.

2

GERŐ JÁNOS:

EGY NYOMOZÁS TÖRTÉNETE

Amíg a gyerekek a szülők engedélyét igyekeztek megnyerni — nem éppen vihar nélküli csatákban —, aközben az ásatásnál furcsa dolgok történtek. A professzor, Bihari Gyula egészen jó hangulatban ért haza a szállására. Nem vette túlságosan komolyan a gyerekek hirtelen felbuzdulását, de azért jólesett a lelkének ez a találkozás. Abban bízott, hogy az ifjúság lelkesedése felébreszti egykori osztálytársa lelkiismeretét, és hamarosan mégis küld néhány munkást a gyerekek mellé.

A régész a keleti folyóparttal szemközt, a csőszházban lakott. Mindössze egy szoba és konyha volt az egész, de neki bőségesen elegendő. A feljegyzéseit, a fényképezőgépét és a legféltettebb szerszámait, valamint az ásatás kisebb méretű, de értékes leleteit a szobában őrizte. A konyhába csak akkor ment ki, ha főzni akart magának valamit. A csőszházhoz tartozott még egy gémeskút, igen jó ivóvízzel, meg egy kutyaól, a Kormos nevezetű pulival.

Kormos nem sokat értett az ásatásból, de azt azért érezte, hogy ő itt fontos személyiség. Nappal nem, ez természetes, hanem amint beáll az éj... Gazdája nemegyszer elküldi: — Nézz körül, nincs-e valami baj!... Ilyenkor körbefutja az ásatást, ha kell, többször egymás után, idegen szag után kutatva. Akadt már részeg emberre, sárba ragadt szekérre, de rosszindulatú betolakodóra még nem. Azelőtt a szőlőskertben előfordult, hogy gyerekek dézsmálták a termést, gázolták az öreg szőlőket. Azokat színleg mérgesen megugatta, de rájuk valamiképpen nem haragudott. És érezte, ezzel így vannak a felnőtt emberek is: haragusznak, de nem igaziból. Legfeljebb a régi gazdája, aki már nagyon öreg volt, és haragban állt az egész világgal, a gyerekekre talán csak ő gyűlölködött. Pedig azok éppen miatta törtek be a kertbe, s nem a termés miatt. Nem szép dolog, de kikacagták az öreget, amikor csőszbotjával fenyegetve kergette őket száz-százötven méteren keresztül, míg végül is kifulladva leült egy szőlőbarázdára. Ezekben a pillanatokban neki kellett volna megtépni a gyerekek nadrágját. Sosem vitte rá a lelkiismerete. Ismerte őket mind, egyenként meg tudta különböztetni, melyik milyen udvarról való. Ha éppen nem játszották ezt a „tolvaj, fogd meg!"-et, legszívesebben a folyó partján kergetőzött velük teljes egyetértésben.

Hanem, ma délben alighanem olyat tett, amiért nem fog dicséretet kapni. Tudta, ez a dolog nem maradhat annyiban, ezért kiült az Erecske folyó gátjára és leste a professzort, hogy azonnal hozzácsatlakozhasson, ha hazafelé jön. Mert sok függ ám a hangulatától! Néha esténként fütyörészni szokott — már megismeri a dallamokat, tudja, mikor vidám, mikor szomorú —, és ha jókedvű, hosszan elüldögélnek a csőszház mögött a szalonnasütő helyen, a tűz parazsánál. Micsoda finom falatok jutnak ilyenkor neki! Bőrök, meg kormos zsírral átitatott kenyérdarabok! Összefut a szájában a nyál, ha rágondol.

De most nem erről van szó. A gazdája mellett dolgozik Göngyvér, aki ugyanolyan finom falatokat szokott adni, mint a professzor. Sőt, még meg is simogatja a bundáját minden délben. Ez a lány indult el a csőszházba valamiért.

Nem érdekelte a dolog, mert nagyon meleg volt. De észrevette, hogy egy szakállas fiú a lány után eredt. Olyan óvatosan, mint amikor a kutyák kisnyulat akarnak fogni. Hátranézett, forgolódott, megközelítette, majd lemaradt tőle. Már jól elhaladtak, amikor erre figyelmes lett. Tisztes távolságból kezdte őket követni, még a szőrös pofájút is csak messziről. Oldalvást ugyan befoghatta volna mindegyiket, de egyelőre ezt nem tartotta fontosnak. A lány azután eltűnt a csőszházban, és a követője először nem ment be utána, hanem egy darabig a csőszház körül nézelődött. A kútba bámult, mintha valamit figyelne, még vizet is húzott és ivott, mint aki szomjas. Később mégis rászánta magát, eltűnt az ajtó mögött. Ő a bejáratnál telepedett le, de olyan meleg volt, hogy nem bírta sokáig. Bemehetett volna ugyan a házba, mert az ajtó nyitva maradt, de a gazdája jobban szerette, ha ő kívül van, ezért nem arra indult, hanem az eperfa alá, a hűvösre. Talán ezért hallotta meg olyan későn a lány segélykiáltását.

Annyit tudott: ketten vannak bent. Azt is, hogy az egyiket szereti, a másikat pedig nem. És a szakállast nem azért nem szerette, mert a legritkábban dobott neki egy falatot, hanem főképpen azért, mert bele szokott rúgni. És, ha olyankor nem veszi észre idejében, s nem ugrik el, napokig fáj a rúgás nyoma.

Amikor felfigyelt, mindjárt tudta: a lány bajban van. Azt nem gondolta még akkor, hogy ennek a szőrös pofájú az oka. Ő csak berontott az ajtón, és látta: a lány védekezik. Akivel szemben harcolt, annak kapta el a bokáját. Ha a kiáltás nem olyan éles, ő nem ereszti a fogát olyan mélyre. De ebben az esetben már csak az ösztönének engedelmeskedett. Így történt, hogy a bokája után a combját is megszaggatta a szakállasnak.

Most tehát itt áll a gáton, és várja az igazságtételt. Kegyetlenül meleg van, a fekete bundája izzasztja, mégse menne le még az Erecske vizéhez sem, pedig ott a folyóban a sok friss víz. Először történjen meg, amit nem lehet kikerülni...

Nem kellett sokáig várnia, végre a büdös, zörgő és szaladó házzal megérkezett a gazdája. Először azt hitte, az ásatáshoz siet, de nem így történt, noha mindig ez következett. Amikor a többi embertől elbúcsúzott, leült a szőlőskert árkába pihenni és gondolkodni.

Így hát Kormos egyelőre nem kapott dorgálást. A professzor el akart indulni többször is, de valahogy most semmihez nem volt kedve. Irigyelte Kormost, amiért olyan jóízűen, mindenről megfeledkezve szuszogott a lábánál. Tétovázott, egyre csak halogatta az indulást, pedig ebben az esetben majdnem jóvátehetetlent mulasztott. Mert Peszéri Károly bizony dolgozott, tőle szokatlan buzgalommal, de a saját szakállára. Jól látta ma reggel,

milyen nagy arany ivókürtöt tett be a ládába a régész, és mennyi ideig vizsgálják a csőszházban Gyöngyvérrel a talált kincset. Neki a legjobbkor jött ez a nagy magány. Először eltávozott a lány, utána Csikesz Béla, s így egyedül maradt. Mióta az ásatásnál van, ilyen fürgén még nem forgatta a szerszámot. Csurgott róla a víz, mit se törődött vele. Azon fohászkodott, hogy addig senki ne kerüljön elő, amíg ő is nem lel valamit.

Néha egy percre felszaladt a közeli dombhátra, ahonnan messze el lehetett látni, még a csőszházig is. Ilyenkor kortyolt néhányat a zsebében lapuló pálinkából, körbepillantott és jóleső érzéssel állapította meg: az egész környéken teremtett lélek sincs rajta kívül. Aligha lett volna ennyire nyugodt, ha tudja, hogy a kanyaron túl ott a régész, Kormossal. De odáig már nem látott el, így biztonságban érezte magát. És amilyen szerencséje volt, fél óra múlva aranytálat fordított ki az ásója. Felkurjantott örömében, azután akaratlanul a szája elé kapta a kezét: csend, nem szabad hangoskodni! Gyorsan a nadrágjához dörzsölte a tálat, hogy jobban ragyogjon, és teljes bizonyosságot nyerjen: aranytárgyat talált. Ráadásul milyen súlyosat! Nem sok hija lehet a kilónak! És milyen szépen kikalapálták . . .!

(folytatjuk)

A Bahama-szigeteken mindegyre népszerűbbé válik a cápalovaglás. Természetesen olyan cápafajták alkalmasak erre, amelyek veszélytelenek az emberre. A tengerek rémeit a partmenti medencékbe terelik be, amelyeket elrekesztik a mélyvíztől. Ott az izgalmas kalandokat kedvelő „lovasok" meglovagolják a cápákat és igyekeznek minél tovább a hátukon maradni. Egyeseknek ez már állítólag több másodpercen át sikerült.

*

Az ausztrál piacon megjelent a mini-villanymotorral működő kerékpár. Az újdonság a tervezők elképzelései szerint tetszeni fog a kétkerekű közlekedési eszköz híveinek. A villanymotor percek alatt felszerelhető. Az akkumulátort a csomagtartón helyezik el. Ezzel a kerékpárral óránként 25—30 km-es sebességgel 50 kilométert lehet megtenni. Utána ugyanis a kimerült motort 8—9 óra alatt hálózati árammal fel kell tölteni.

*

Az archeológusok szerint a gyors hírek továbbítására már időszámításunk előtt 3000 évvel alkalmaztak galambokat Egyiptomban. A galambposta történetének legérdekesebb lapjait bizonyára az 1964. évi tokiói olimpián írták meg. Az egyik ottani újság munkatársai elhatározták, hogy fotóanyagok továbbítására 250 postagalambot alkalmaznak. A szárnyas futárok 60—80 kilométeres sebességgel repültek, de egyes útszakaszokon óránként száz kilométeres sebességet is elértek. Mesze maguk mögött hagyták a szerkesztőségi gépkocsit, amelyet a közlekedési lámpák és a „dugók" gyakran megállítottak. Egy filmkazetta sem veszett el.

*

A Pluto naprendszerünk legtávolabbi bolygója. Kis bolygó. Átmérőjét a csillagászok 1500—1800 mérföldre becsülik. (A Földünké 7900 mérföld.) Átlagosan 3,6 milliárd mérföldnyire kering a Naptól, amelyet 248 földi év alatt kerüli körül, Ez év június 22-én James W. Christy amerikai csillagász felfedezte, hogy a Plutónak is van holdja. A hold 5—600 mérföld átmérőjű és 1200 mérföldnyi távolságban kering a bolygótól. (Egy angol mérföld: 1,6093 km.)

BESZÉLŐ alagút

Némán hallgatom a beszédes alagutat. Ha jobbra nézek, a háború vad dühkitörései zúdulnak rám. Bombák potyognak az égből, lángnyelvek csapnak fel a házakból, a földből. Egy asszony rémülten rohan ki az égő kunyhóból, karjaival csecsemőt ölel magához szorosan. Ha balra fordítom a fejem, a béke lágy, zsongító hullámai áradnak szét rajtam. Gyerekek és nők lovakat legeltetnek, egy fa árnyékába húzódva öregapó szopogatja pipáját.

Beszél ez a Salgótarján szomszédságában levő alagút. Arról szól, hogy miként látja néhány Nógrád megyei gyerek 1978-ban a háborút és a békét. És arról is mesél, hogy milyen képességek szunnyadoznak még itt-ott a gyerekek kezében, fejében.

— A gyerekek találták ki, hogy fessünk az alagút falára — mondta Pálinkás Sándorné pedagógus, a Nógrád megyei Művelődési Központ által szervezett úttörőtábor vezetője. — A témát mi javasoltuk, őszintén szólva egy kicsit kíváncsiak voltunk, mit festenek, mennyit fejlődtek tavaly óta.

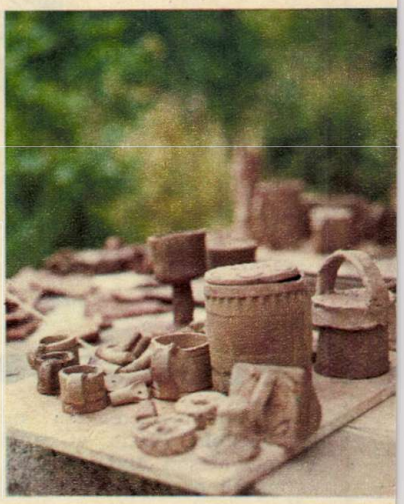

Nem „kis művészek" lesznek belőlük

Égetésre várnak az alkotások, használati tárgyak, fantáziaszülte emlékek

Nagyüzem a „grafikus" részlegnél

— Már tavaly is találkoztak a gyerekekkel?

— Igen. Ez tulajdonképpen egy kísérleti közösség. Nem az a célunk, hogy „kis művészeket" neveljünk, inkább ízlésformálással, életmódalakítással szeretnénk foglalkozni. Az a törekvésünk, hogy a gyerekek szívesen jöjjenek vissza hozzánk, hogy mélyen beléjük ivódjon az a sok szépség, amit igyekszünk megismertetni velük.

Horváth Zsolt lépett hozzánk, igazított egyet kék sapkáján, aztán így szólt:

— Tanár néni! Most átmennék a textilesekhez, ezt az érdekes mintát, amit festettem, megcsinálom játéknak is.

Rövid bólintás jelezte az engedélyt. Zsolt rohant is volna, ha kérdéseimmel útját nem állom.

— Honnan jöttél?

— Dorogházáról.

— Hány csoportban dolgoztok?

— Ötben. Van keramikus, képzőművész, fotóművész és játékkészítő szakkörünk.

— És így átmehettek egyikből a másikba?

— Igen. Amit az egyikben tanulunk, azt a másikban is felhasználhatjuk. Nekem most sikerült egy egész jó tehénfejet rajzolnom. Ebből próbálok valami kis emléktárgyat eszkábálni a textileseknél.

Budavári Istvánné iparművésztől, a játékkészítő csoport vezetőjétől kérdeztem:

— Ügyesek a gyerekek?

— Igen. Sokat kirándultunk, és mindent megfigyeltünk, a fák, bokrok, bogarak, madarak formáit, színeit. Aztán hazajöttünk, és ezeket próbáltuk megrajzolni, megfesteni. Nem egymásról másolnak, eredetiségre ösztönöztük valamennyiüket.

Végszóra érkezett Horváth Zsolt, boldogan lobogtatva a két tehénfej formájú textildarabkát.

— Már csak össze kell varrnom! És kész a kincsestarisznya!

— És mit teszel bele?

— Még nem tudom. Talán megbeszélem a többiekkel, együtt csak többre jutunk.

B. F.

Fotó: Szalay Béla

VAN 21 NAPOM!

A turistautakon könnyebb az ismerkedés. Néha egy színes falevél, egy szép vadvirág is összehozza az embert.

— Te melyik sportegyesülethez tartozol? — kérdem Rovadits Gabitól, aki vadonatúj turista öltönyben feszít édesapja mellett.

— Mindig apuval járom az erdőt. Kiszámítottam, hogy a tanévben a szabad szombatok újabb 21 szabadnapot jelentenek. Megjelöltem a térképen, hogy melyik héten melyik tájat, melyik országrészt keressük fel.

— Mikor keltél? — szólítom meg a Szabadság-hegyen kerékpározó Kamjén Pistát, a Diana utcai iskola hetedikes tanulóját.

— Korán. Előbb Bellát, a kutyámat sétáltattam. Ha felhőt láttam volna az égen, tovább lustálkodok, vagy olvasok.

— Kérem a jegyeket! — lép a vonat fülkéjébe Éder Tibor, a Csepeli Gombos téri iskola hetedikese, az úttörővasút kalauza.

— Ha nem vagy itt, mit csinálsz szabad szombaton?

— Beszélgetek apuval. Egy nagy vasúti terepasztalt készítünk.

NÉGYEN AZ ÓRIÁSKERÉKEN

Forog a kerék, száll a hinta. A Vidám Park szédítő sebességgel száguldó Ciklon-kocsijai valósággal zuhannak a lejtőn. Egyik pillanatban riadtan, a másik pillanatban boldogan sikonganak az utasok. Az egyre erősödő zsivajt egyre emelkedő hangon igyekszik túlszárnyalni a mozgóárus.

— Rágógumit tessék!

A sétány mellett egy asszony, két lány és egy fiú ül. Mákoskalácsot esznek.

— Jó étvágyat!

— Köszönjük! Abból nincs hiány — válaszolja a hetedik osztályos Feller Zsuzsa, aki édesanyja kíséretében, Andris bátyjával és barátnőjével, Hornyák Edinával Pestlőrincről jött szórakozni.

— Talán a pénz kevés?

— Hát... A jobb helyekre öt forint, vagy még ennél is több a beugró.

— Most megérdemlik, hogy költsek rájuk. Sokat segítettek nekem a kertben, a háztartási munkában, a bevásárlásnál — dicséri a gyerekeket a mama.

— Edina is?

— Ő már szinte családtagnak számít. A szabad szombatokon ha nem megy a szüleivel, nálunk van.

— Anyu szívesen jön velünk mindenhová. A nyáron a nógrádi hegyekbe kísérte el az úttörőket. A 100 km-es gyalogtúráért járó jelvényt ő is kiérdemelte. És apu is. Igaz, hogy ő autón futkározott, de sok száz kilométert tett meg, hogy ennivalót, finom falatokat szerezzen nekünk.

Zsuzsáék belülnek az óriáskerékbe. Elindulnak a boldogság felé.

Aki Filló Zoli arcára néz, az tudja, hogy a boldogságot tetten lehet érni a siklórepülőn is. Zoli miskolci, a 3-as számú Általános Iskola tanulója. Budapesten dolgozó nagybátyja, Litványi József és nővére hozta ki a Vidám Parkba.

— Zoli jó tanuló, segíti édesanyját. Az ő szabad szombatjai általában azzal telnek el, hogy levegőre viszi, kocsin tologatja kisöccsét, Zsoltit.

PÁL UTCÁT ÉPÍTÜNK

Hirtelen megállok.

— Kék — hallom a kerítés mögül.

— Akkor én nyugodtan elsétálhatok az óra előtt, Cápa úr.

— Szürke.

— Végem van! Teljesen megfeledkeztem a zoknimról.

A cápajáték hoz össze a Bíró gyerekekkel, akik a Bimbó utcába csak bejárók, a házuk félig kész, épül. De mint ahogy mondják, a kert az ő grundjuk.

— Ti játszotok, apuék pedig dolgoznak?

— Kisebb testvéreim, Frudzsina négy-, Áron pedig kétesztendős. De Gergő öcsémmel sokat segítek az

Elindul az óriáskerék. Feller Zsuzsáék a Vidám Parkba szórakoznak

VAN 21 NAPOM!

építkezésnél. Tessék megkérdezni aput!

— Valóban így van! Sportolni is velünk jönnek. Tájfutók, akárcsak mi — simogatja meg a lány haját a papa, a kőműves ruhába öltözött tekintélyes orvos. — De már az is jól jön nekünk, hogy két kisebb testvérükkel rendszeresen játszanak.

Aletta, a kék szemű lány a Fényes utcai iskolában, a 92. számú Petőfi Sándor Úttörőcsapatban őrsvezető. Két őrsöt irányít. És itt a Bimbó utcában is vonzza maga köré a gyerekeket. Andreával, Emesével és a többi sráccal indián kunyhót, hintát, fészket valóságos „Pál utcát" épít a kertbe.

A PALACSINTAKIRÁLY

Becsengetek az egyik Üllői úti lakásba. Izgalmas autóverseny kellős közepén találom magam.

— Ne erőlködj, Tamás. Úgysem érhetsz utol — incselkedik öccsével a tizennégy esztendős Bédy Géza.

A pálya mellett hasaló harmadik osztályos fiú felugrik.

— Az én autóm nem kap elég áramot, azért hagytál le.

— Megnézzük — mondja Géza nyugodtan. Gondosan megkocogtatja a motorházat, csavart erősít, majd kezet nyújt Tamásnak.

— Ráhibáztál fiú! Tiéd a győzelem!

— Géza ezermester — súgja a mama. — Nemcsak a gépekhez, a

Gyerekek
a „fészekben".
Aletta és barátai
figyelőállást építettek

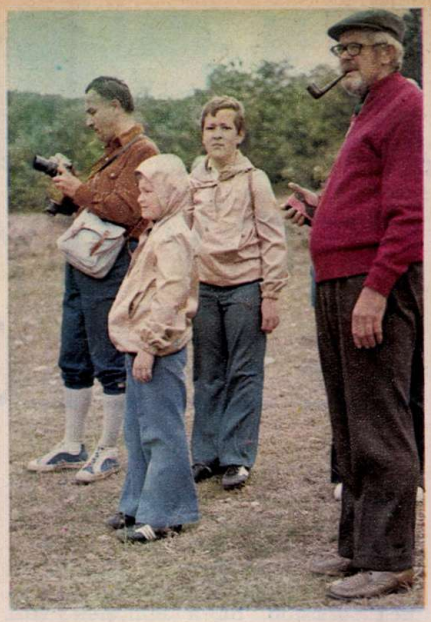

Minden ösvény
valami szép
tájhoz vezet

Készül a lapcsánka,
egy szlovák ételkülönlegesség

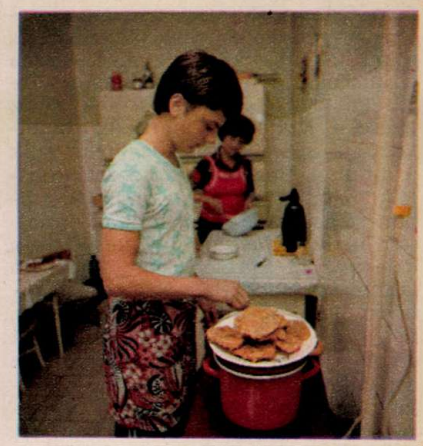

A virágok
öntözése
a Bédy gyerekek
feladata

szakácskodáshoz is ért. Őszintén szólva, nagy gondban vagyunk a férjemmel, mert Géza az autószerelő szakmát emlegeti, de én szívesen beiratnám a szakács iskolába is.

Tomi közbeszól:

— Géza palacsintakirály. Állandó versenyben áll a nagymamával. A múltkor ötven palacsintát sütött.

ÉRTELMESEN

A Lövölde téri játszótéren két csapat gyerek rúgja a labdát.

— Amint látom, jól telik a hét vége — fogom meg az egyik srác karját.

— Eddig is jól telt.

— A Rottenbiller utcai iskolában kísérletképpen már évek óta van szabad szombatjuk a felsősöknek is — mondja Nyerges Béla igazgató. — A kerületben kevés a zöld terület, a játszótér, s úgy gondoltuk, hogy a gyerekek a szabad időt mozgásra használják majd. De hiába biztosítottunk sportolási, játszási lehetőséget, alig-alig jöttek. Egy felmérésnél kiderült, hogy a többség ágyban lustálkodik, otthon gubbaszt. Persze ehhez az is hozzájárult, hogy 12 nap anyagát 11 nap alatt kellett megtanulniuk. Fáradtabbak voltak...

Nem tudom, hogy ezen a szabad szombaton a gyerekek többsége mivel töltötte idejét. De találkoztam Rovadits Gabival, Kamjén Pistával, Éder Tibivel, a Bíró és a Bédy gyerekekkel, és az az érzésem, hogy lassan megtanulunk értelmesen pihenni is.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

ALFONSO

„EGY NYELVEN BESZÉLÜNK"

Mai KEDVES ISMERŐSÜNK Alfonso, vagyis Markos József, aki életéről, munkájáról és legújabb filmjéről így vallott:

— Nagy örömmel vállaltam el a Keménykalap és krumpliorr című film főszerepét, mert nagyon szeretem a gyerekeket, ifjúságomban is sokat jelentettek a gyerekek, hiszen cirkuszban dolgoztam. Hogyan kerültem oda? Jómódú szülők rossz gyereke voltam. Tanultam, tanultam, de apám látta, hogy nem ízlik a tanulás. Beadott autószerelő inasnak. Kitanultam a szakmát. A suliban tornáztam, akrobatikát tanultam, súlyt emeltem. Így kerültem a cirkuszvilág közelébe, így kerültem később a manézsba. Négy évig bohóckodtam, s ma sem szégyellem, hogy a vizes, tejszínhabos tréfák céltáblája voltam. Aki végigjárja az artisták és bohócok útját, megtanulja a fegyelmet. Azt, hogy a műsora pontos, feszes, előre tervezett legyen. Semmi lezserség. A legközvetlenebb kapcsolatot kell kiépíteni a gyerekekkel, mert ha ez nem sikerül, akkor elbukik. Hat évvel ezelőtt otthagytam a színházat, nem tartozom egyikhez se. Ekkor jöttek a sikerek: a montreaux-i aranyrózsa díj, a cannes-i díj (Alfonzó cirkusz, Vegyes savanyúság), csak az idei veszprémi zsürinek nem tetszett a Keménykalap és krumpliorr című film — lehet, hogy cirkuszszagúnak tartották. De én erre büszke vagyok.

Amikor megindult a Keménykalap és krumpliorr forgatása, féltem a gyerekszereplőktől, ami alaptalan volt, mert az öt srác teljesen lehengerelt. Sok felnőtt szégyelli, hogy tetszik egy régi mese, pedig nem szégyen. Ezek a gyerekek döbbentettek rá, hogy nem jó az, ha a gyerekek felnőttet játszanak és még rosszabb, ha a felnőttek gügyögnek. Így azután játékosan, nagy szeretettel készülhetett a film, ami az alkotóknak is örömet, szép mesét adott. Ezek a gyerekek nagyon szeretik a bohócokat, azokat a bohócokat, akik az ő kívánságaikat, álmaikat játsszák el. Ez a film az én álmaimat játszotta el és valósította meg.

Münchenben dicsérő oklevelet kapott ez a tv-film és ezáltal a hollywoodi verseny 52 filmes mezőnyébe is bejutott. Nagy örömünkre, az aranyérmet mi hoztuk el. Bácskai Lauró István rendezővel az utcán találkoztam, amikoris örömmel újságolta, hogy a Magyar Televízió és egy svájci cég megegyezett abban, hogy a 4×45 perces tv-filmből, moziban vetíthető nagyfilmet laborálnak. Elkészült. Izgultam, féltem, elkeseredtem, hogy vajon mit hagynak ki. Nem is mentem el a próbavetítésekre. Vártam a plakátokat. Közeledik a bemutató, már csak egy hét és sehol semmi. Fölmentem a FÖMO-ba panaszkodni. Mire azt mondták: „Annyira hiú a művész elvtárs?" Nem, de a jó árunak is kell reklám, feleltem, s elmondtam egy viccet. Két üzletember vitatkozik, hogy kell-e a reklám, vagy sem. Az egyik azt mondta, hogy nem, a másik, hogy: „Ide haligasson! Mindenhez kell reklám. Például: a teknősbéka borzasztó csöndben rengeteg tojást tojik. Evett maga már teknősbéka-tojásrántottát? Soha! — feleli a másik. Nézzen meg egy tyúkot. Tojik egy vacak tojást és olyan rumlit csinál, hogy mindenki csak tyúktojásból eszi a rántottát."

Na, így azután sikerült elérnem, hogy az előadás előtt négy nappal már kinn voltak a plakátok. Végül is eljött a bemutató. Beültem a Csokonai filmszínház nézőterének egyik sarkába és izgultam. Vajon hogyan sikerül? Dinamikus lett, gyorsabbá vált, könnyebben érthető lett a film. Az óriási kacagás végleg megnyugtatott. Ezt akartam, ezt akartuk — és sikerült. A szerepem is furcsa. Se nem bohóc, se nem színész — talán a régi burleszk filmek figurájához hasonló.

Kíváncsi voltam, hogy a kisebbek, a 6—10 évesek vagy a 10—14 évesek hogyan fogadják a filmet, hiszen az én korosztályom talán 18—20 éves korában tudott annyit, mint a mai nyolcadikosok. Egy hatéves gyerekkel ma a legkomolyabb dolgokról lehet beszélgetni, olyan felvilágosult, mint régen a nagyok. Ezért drukkoltam, hogy ők és a nagyobbak mit szólnak ehhez a stílushoz. Nem veszik-e gügyögésnek, vagy az öregedő színész bolondságának? Hat nyelven beszélek, bejártam az egész világot, fiatalokat és öregeket nevettettem meg. Mindig jó érzés volt ez. De itt a moziban rájöttem, a legcsodálatosabb, hogy egy nyelven beszélek a gyerekekkel.

Forrai G. János
Fotó: Wagner Margit

Itt van, megjött Bagaméri, ki a fagylaltját maga méri... Jelenet a Keménykalap és krumpliorr című filmből

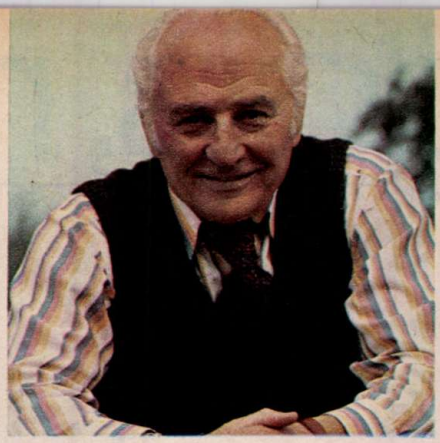

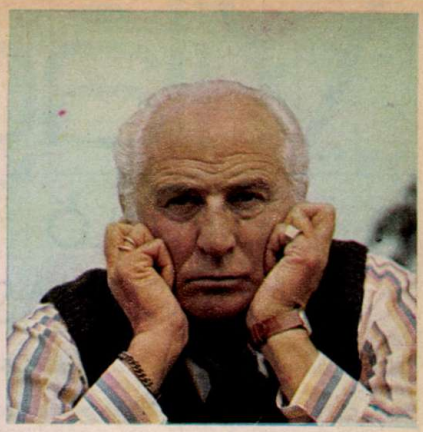

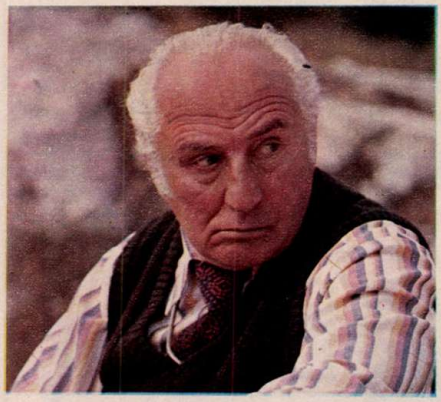

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS

Defenst

Világos, mint

FÜTYÜLŐ SZAKÁCSINAS

Kukta-e a KUKTA, azaz a főzőfazék?

És miért éppen KUKTÁ-nak nevezték? A kukta kisinas, aki sürög-forog a konyhában: előkészíti az élelmiszereket, kézhez adja a főzés szerszámait, meg a fűszereket, felteszi a vizet forrni, leveszi az elkészült ételt tartalmazó fazekat. Egyszóval segít a szakácsnak, megkönnyíti munkáját, rövidíti azt az időt, amit neki a főzéssel töltenie kell.

És mit „csinál" a KUKTA? Azzal, hogy a benne keletkező gőznek csak egy kis része távozik, megnő benne a nyomás és a hőmérséklet nem 100 °C, hanem 112. A főzési idő a közönséges lábassal történő főzésének negyede. Fűtőanyag csak kétharmadnyi kell hozzá. Ráadásul nem szöknek meg az illatanyagok, az étel ízesebb, tartalmasabb marad.

Ez a KUKTA időt, pénzt és táperőt takarít meg. Megérdemli a nevét.

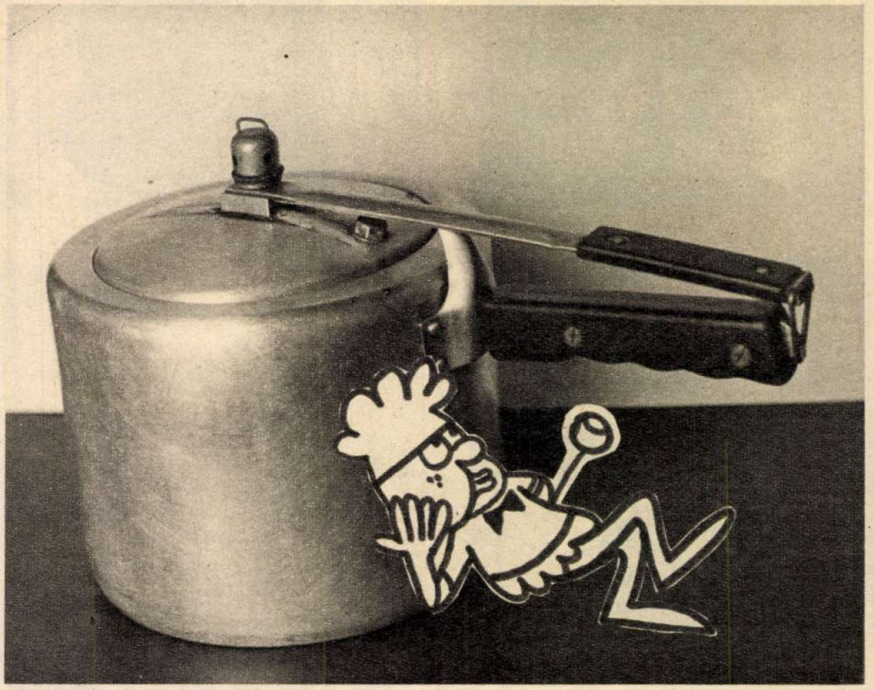

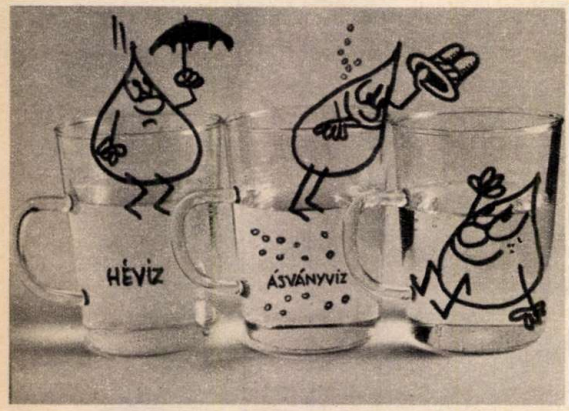

ILYEN VÍZ, OLYAN VÍZ

Van-e különbség az ásványvíz, a hévíz, a termálvíz és a gyógyvíz között?

Van. Ha valamilyen víz, akár saját jószántából, akár azért, mert megfúrták a földet, a felszínre tör, lehet közönséges forrás-, vagy kútvíz is. Ha azonban literenként legalább 1 g oldott só van benne, akkor már ásványvíz. Ezt csak megerősíti, ha a víz gázokat is tartalmaz (például szénsavat). De a hőmérséklete sem közömbös. Ha természetes a forrás, legalább 20 C-foknak kell lennie, ha fúrt a kút, akkor a 25-nek. Ha viszont 35 C-foknál magasabb a feltörő víz hőmérséklete, akkor termálvíz a neve, magyarul hévíz. Amelyik víznek pedig különös gyógyhatása van, gyógyvíznek nevezik.

A közönséges melegforrás vizét is lehet iváson, fűtésen kívül fürdésre használni. Viszont a melegebb víz nemcsak fűtésre, gyógyításra is alkalmas, ha megfelelő anyagokat tartalmaz. Nem veszünk össze a nevükön.

BABÉRT A HŐSNEK!

Miért éppen babérkoszorút helyeznek a hős, a költő és más sikeres ember homlokára?

Mert a babért a dicsőség jele.

Meg a krumplifőzelékbe teszik, hogy jobb íze legyen. Mivelhogy fűszer is, illatos és ízes levél. De persze nem ezért a dicsőség jele.

Az egész a görögöktől ered. Ők persze azzal magyarázták, hogy Zeusz fiának, Apollónnak a kedvenc növénye volt. Ez azonban nem bizonyítható. Az annál inkább, hogy az örökzöld babérlevél nemcsak a fán zöld, hanem évekig az marad, ha leszakították is. De amikor megsárgul sem töredezik össze, mert bőrszerű, szívós. Így tehát eltehető, falra akasztható, úgyszólván örök jele gazdája dicsőségének. Mivel pedig a szubtropikus éghajlatú Görögországban bőven állt rendelkezésre, belőle fonták a koszorút annak a fejére, aki megérdemelte.

a Nap?

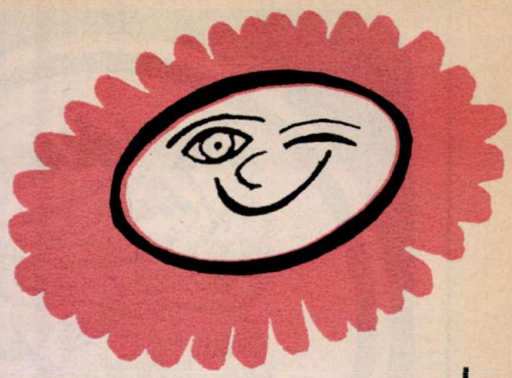

Ha valamit olyan jól tudunk, hogy gondolkodás nélkül rávágjuk a választ, azt szoktuk mondani: világos, mint a nap. Ha azonban mégis gondolkodni kezdünk a dolgon... Hát igen: akkor kiderülhet, hogy nem is olyan világos.

Összeállította:
Teknős Péter
Rajz és fotó:
Pintér Márta,
Pintér Gábor

BÉCS—WIEN

Miért Bécs Wien, ha Wien?

Amiért Leipzig Lipcse, Breslau (Wroclaw) Boroszló, Warszawa pedig Varsó. Így könnyebb kimondani.

Hajlamosak vagyunk a magyarításra, ami igazán bocsánatos bűn. Sokkal inkább, mint affektáltan angolosabban mondani egy-egy városnevet. De Béccsel kapcsolatban nemcsak erről van szó. Ennek a szónak, hogy Bécs, értelme van. A régi magyar nyelvben városvéget, felvéget, alvéget jelentett. Tiszabécs, Szamosbécs is bizonyára azért kapta a nevét, mert a folyó közelében épült. Wien pedig a magyar határhoz volt közel. A középkori határunkhoz különösen, márpedig egy 1268-ból való írásos emlékünkben már ezen a néven emlegetik.

Ki gondolná, hogy már a középkorban így komáztunk Ausztria fővárosával. Egyszerűen csak felvégnek becéztük!

Szétterül a füst, eső lesz — tartja a régi népi megfigyelés.

Valóban az. De miért terül szét a füst és miért nem száll föl?

Normális körülmények között a füst melegebb a kéményt körülvevő levegőnél, ennélfogva könnyebb annál, tehát fölfelé száll. Ha azonban déli- délkeleti, esetleg délnyugati szél fúj és szubtropusi (földközi-tengeri) levegőt hoz, annak különleges tulajdonságai vannak, nevezetesen az, hogy felsőbb rétegei melegebbek, mint az alsók. Amikor a füst a vele azonos hőmérsékletű légréteghez ér, nem emelkedik tovább — szétterül.

Mellesleg: szétterülhet a talaj fölött a füst szeles időben is. Ennek az az oka, hogy a légörvények lehúzzák.

A cigarettafüst is azért terül szét a szoba egy bizonyos magasságában, mert — különösen télen — a fűtés felszálló melege, amely kitölti a légtér felső részét, nem engedi tovább emelkedni.

BOMBAGOMBA

A gyilkos galóca finom gomba?

Igen, különben nem lenne majdnem minden évben halálos áldozata.

Azok állítják, akik olyan szerencsések voltak, hogy bár ettek belőle, életben maradtak. Mert nem sok esély van rá, hiszen kilencféle méreg van benne és egyetlen fejben annyi, hogy 5—6 ember elpusztításához is elég. Ráadásul alattomos dög is.

Nemcsak azért alattomos, mert hasonlít a sampinyon, magyarul a csiperkegombához, hanem azért is, mert mérge azonnal megkezdi a felszívódást a gyomorból, de a mérgezési tünetek esetleg csak másfél nap múltán jelentkeznek. Akkor meg már az agyat támadja.

Pedig van orvosa, úgy hívják, hogy gombaszakértő. Csak meg kell mutatni neki az erdőn-mezőn szedett gombát. Ennyit megér az életünk, nem?

Egész évben gyűjtsd a „MÁRKA" kupakot!

ÖTVEN „MÁRKA"-kupakért egy-egy sorsjegyet adunk, ha 1978. december 31-ig eljuttatod vagy elhozod a begyűjtőhelyre.
Cím: 1061 Budapest, Hegedűs u. 9.
Azt átvétel időrendje: hétfőn, szerdán és pénteken 13-tól 16 óráig.
Bármilyen „MÁRKA" üdítőitalos kupakkal szerencséd lehet.
SORSOLÁS: 1979. január 13-án.
FŐNYEREMÉNY: egy ZSIGULI személygépkocsi, és további értékes nyeremények.

FIGYELEM!

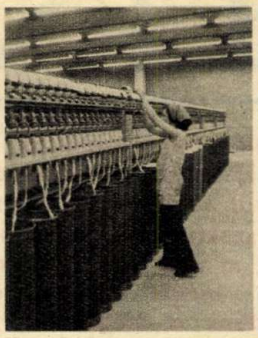

Általános iskolát végzett lányokat, fiúkat felveszünk az 1979—1980-as tanévre fonó-szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.
FELSŐ KORHATÁR: 16 év
TANULÓIDŐ: fonó és szövő szakmában 2 év.
géplakatos, villanyszerelő szakmában 3 év
JUTTATÁSOK: különélési pótlék
vidékieknek havi 500,— Ft
társadalmi ösztöndíj
helybeli lakosoknak havi 450,— Ft
teljes ellátás havi 90,— Ft-ért
kollégiumi elhelyezés
tankönyv és munkaruha díjmentesen
ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől függően havi 350—550,— Ft
Utolsó félévben a 4-es, 5-ös tanulók havi 1200—1500 Ft-ot kereshetnek.
Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft.
Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.
Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től ½4-ig személyesen.
Levelére részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály
1046 Budapest IV. ker., Erkel u. 30.
Telefon: 693-111/115 vagy 224-es mellék

FIÚK!

Jelentkezzetek villanyszerelő tanulónak a

BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEKNÉL!

Korszerűen felszerelt tanműhellyel várjuk az általános iskolát végzett és a középiskolákban érettségizett fiúkat. Képzés az iskolai végzettségnek megfelelően 3, illetve 2 év, mely idő alatt nemcsak tanulmányi ösztöndíjat, hanem havonta 250 Ft társadalmi ösztöndíjat is adunk.

VIDÉKI TANULÓINK SZÁMÁRA BENTLAKÁSOS TANULÓOTTHONI ELHELYEZÉSRŐL GONDOSKODUNK.

Budapest egyik legszebb sporttelepén sportolási, klubhelyiségünkben szórakozási lehetőség áll rendelkezésre.

Szakmunkásvizsga után kedvező kereseti lehetőséget és szociális ellátást nyújtunk.

MUNKÁSSZÁLLÓNK, BALATONI, DUNAI ÉS HEGYVIDÉKI ÜDÜLŐNK VAN.

Minden második szombat szabad!

JELENTKEZÉSETEKET VÁRJUK!

Mielőtt az iskolai továbbtanulási jelentkezési lapot kitöltitek, személyesen vagy levélben feltétlenül keressétek meg tanműhelyünket az alábbi címen:

1065 Budapest VI., Weiner Leó u. 7.
Telefon: 126-011

BUDAPESTI ELMŰ 1893 ELEKTROMOS MŰVEK
1132. XIII. VÁCI ÚT 72-74.

Amiről szerényen hallgatnánk, amire alig találunk kifejezéseket, amit nehéz szavakba öntenünk, azt olykor, szerencsére, elmondják helyettünk – tetteink. Dadogás nélkül, egyértelműen. Visszavonhatatlanul.

Az a 14.65 m

— Felismered?

— Hát persze, a vak is felismerné, hiszen olyan különös ismertetőjelei vannak, hogy szinte lehetetlen összetéveszteni bárkivel is. Magas, de ugyanakkor arányosan izmos, villámgyors és robbanékony, mint a dinamit. Aki egyszer látta az ütéseit, nem felejti el egykönnyen.

A fenti beszélgetés részletet nem bűnügyi regényből idéztük. Ezek a szavak Tatán hangzottak el a közelmúltban, a XIV. nyári úttörő olimpián, az atlétikai versenyen, a leány súlylökők versenye közben. A nézőtéren beszélgetők — két zalaegerszegi röplabdázó fiú — nem sokkal korábban még a tornateremben szurkoltak a kiskunlacházai leány röplabdázóknak, onnan kísérték az atlétikai pályára a csapat legjobb ütőjátékosát, Szöllősi Juditot.

Judit, természetesen, ebből semmit sem hallott, összpontosított, hiszen nagy célt tűzött maga elé, a legrégibb úttörő olimpiai csúcsot akarta megdönteni, amit még 1967-ben állított fel, Armuth Edit tizenkét méter hetvenhét centiméterrel.

Sikerült. Tizennégy méter hatvanöt centimétert dobott.

— Nehéz volt?

— Nagyon. Hiszen mindössze egy éve foglalkozom súlylökéssel.

— Először mennyit dobtál?

— Ma már restellem, csak hat métert. Szerencsére azóta egy kicsit javultam.

— Hogyan sikerült ilyen rövid idő alatt ennyit fejlődnöd?

— Azt hiszem, ezt elsősorban edzőmnek, Balogh Lászlónak köszönhetem. Sikerült megértetnie velem a súlylökés bonyolult mozgásfolyamatát.

— A röplabdázás a kiegészítő sportágad?

— Nagyon szeretek játszani.

— Nem féltél, hogy röplabdázás közben esetleg megsérülsz és füstbe megy a nagy terved?

— Eszembe sem jutott. Szükség volt rám a csapatban, és úgy éreztem, segíthetek valamit. Ennyivel egyébként tartoztam az iskolámnak, a Munkácsy Mihály Általános Iskolának is.

— Tartoztál?

— Úgy éreztem. Mindig segítettek, figyelmességgel vettek körül, ha mást nem, érdeklődtek a formám iránt. Nekem ez is jól esett. Valamit törleszteni akartam.

— Milyen érzés az iskolát képviselni, ha úgy tetszik, az iskoláért küzdeni?

— Őszintén szólva, ritkán gondoltam erre. Csak egy-egy pillanatra nyilallt belém, hogy nem szabad leégni, mást várnak tőlünk.

Társnői mondták el később, hogy máníákusan vigyázott iskolai felszerelésére. Állandóan azt hajtogatta, hogy azon a cuccon egy porszemnek sincs helye, annak makulátlannak kell lennie. És a meccsek után azonnal kimosta, hogy mindig tiszta legyen az iskolától kapott felszerelés.

(bőcs)

„Nem szabad leégni, mást várnak tőlünk"

53. sz. PAMUTIPARI

SZAKMUNKÁSKÉPZŐ INTÉZET

LÁNYOK FIGYELEM!

Általános iskolát végzett lányokat 2 év alatt **FONÓ** szakmára képezünk ki.
Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV Újpesti Cérnagyárában.**

JUTTATÁSOK:

— tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 410—620 Ft;
— ösztöndíj: 500,— Ft;
— ingyenes kollégiumi elhelyezés (lakás és háromszori étkezés);
— tankönyvek, tanszerek;
— munkaköpeny, iskolaköpeny;
— diákbérlet;
— hazautazásnál 50% kedvezmény évente 6 alkalommal.

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazzuk dolgozóinkat, korszerű, új leányotthonunkban szállásról gondoskodunk.
A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.
Kérjük továbbtanulási lapjaitokat 1012 fonó szakmai szám megjelöléssel az alábbi címre küldeni:

PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
1044 Budapest, Váci út 91.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT · ÚJPESTI CÉRNAGYÁRA · BUDAPEST-NAGYATAD ·

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR

Napi egyszeri étkezést (ebéd) munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy **a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek. ÉRETTSÉGIZETTEK munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZTECHNIKUSI OKLEVELET.**

FIÚK, LÁNYOK JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR
személyzeti és oktatási osztályán
Budapest X., Gyömrői út 19—21.
1475 Budapest 10. Pf.: 27. T.: 574-566.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE
személyzeti osztályán
2510 Dorog, Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

TUDNIVALÓK A TANULÓK BÉRLET-IGAZOLVÁNYÁRÓL!

A 14 éven aluliak több tanévre érvényesített bérletigazolványa az érvényesítésnek megfelelő tanév végéig, illetve október 5-én 24 óráig érvényes. Azokat a bérletigazolványokat, amelyek hátoldalán az érvényesítési rovatban utolsó igazolásként az 1977/78. tanév szerepel – továbbtanulás esetén – az 1978/79. tanévre érvényesíttetni kell, tekintettel arra, hogy érvényességük folyó év október 5-én 24 órakor lejár. 14 éves korig a tanulók bérletigazolványának váltásakor a tanuló személyi adatait a szülő személyi igazolványával, vagy anyakönyvi kivonattal, gyámhatósági, illetve egyéb hivatalos szerv által kiállított igazolással kell igazolni.

14 éves kortól mind a bérletigazolvány váltásához, mind az érvényesítéshez a személyi igazolvány bemutatása szükséges.

Az érvényesítést és az új bérletigazolványok kiadását a BKV járműveiben, a HÉV személypénztárakban kifüggesztett hirdetményen feltüntetett bérletpénztárak és a HÉV személypénztárak végzik.

A tanulók bérletigazolványának érvényesítése, és kiadása szeptember és október hónapban 1-től 4-ig – a nagy bérletforgalom miatt – szünetel.

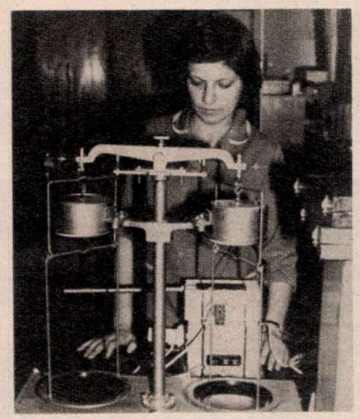

Taurus

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulóknak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.

Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben. Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. Mező Imre Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL, 4400 NYÍREGYHÁZA, DERKOVITS U. 107.

Egy kis szabálytalanság. A labdáért vívott harcban nem szabad egymáshoz érni!

KÉZILABDA? VÍZILABDA?

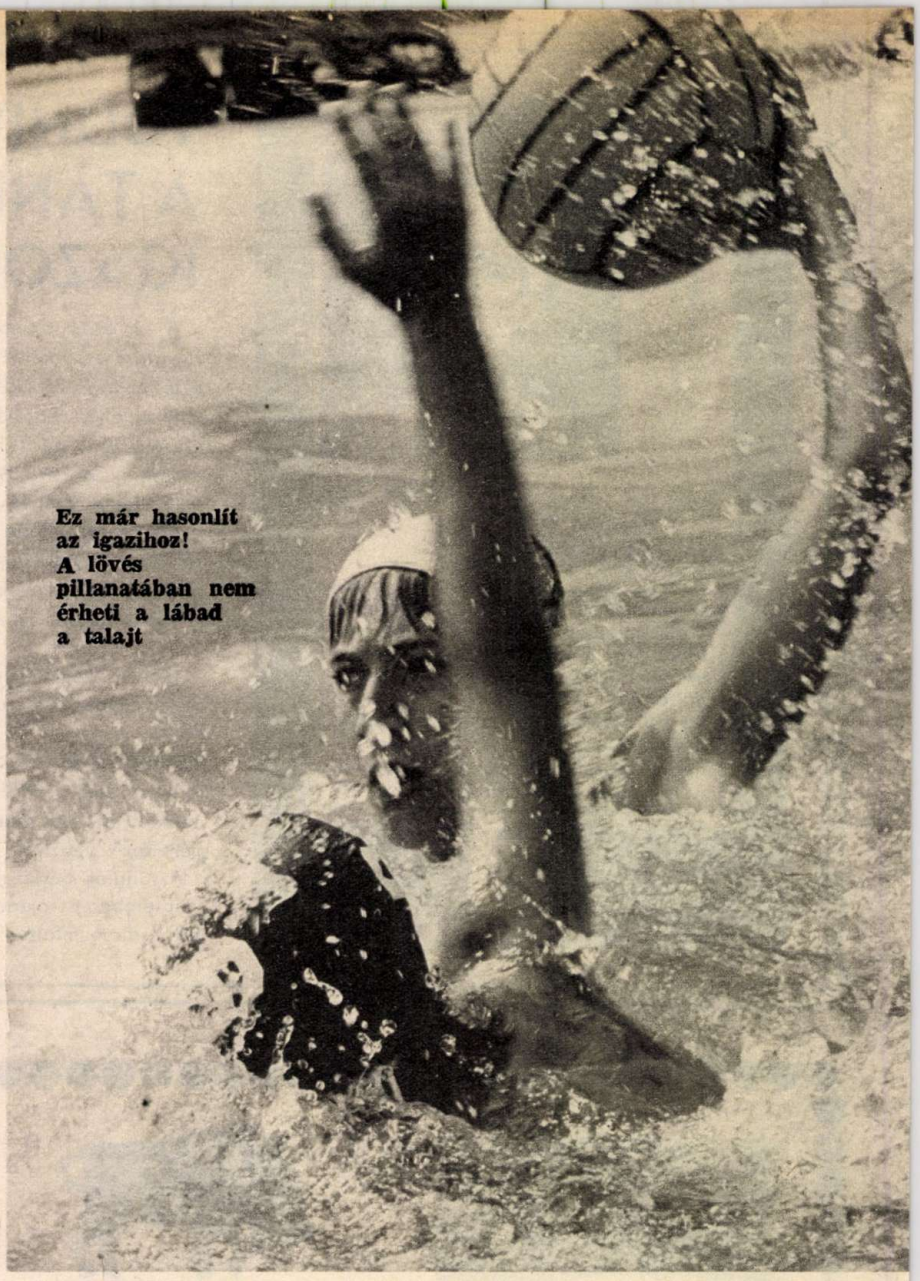

Ez már hasonlít az igazihoz! A lövés pillanatában nem érheti a lábad a talajt

A játékot nevezhetjük bárminek — ez bizony gól a javából!

Zajlik az élet a kapu előterében. E pillanatban minden a kapuson múlik...

Példa a szabályos védekezésre. A szerelés „testetlennek" ígérkezik

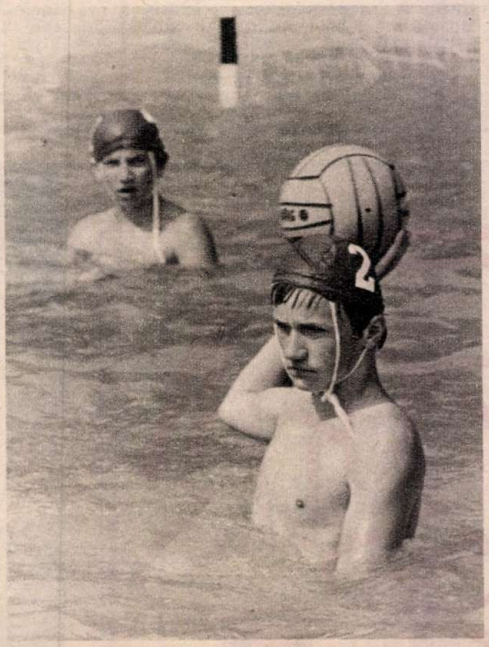

Átadás előtt leállhatsz, de csak egy kézzel továbbíthatod a labdát

Vízilabda...

A szó kedvesen cseng a magyar fülekben, érmek, dobogók, diadalok emlékét idézi. Igen, a vízilabda vitathatatlanul a mi „szakmánk", és annak ellenére, hogy Nyugat-Berlinben „csak" másodikak lettünk a VB-n, e pillanatban is a miénk a világ legjobb csapata. Horkai, Csapó, Szívós, Molnár, Faragó... meganynyi világklasszis, meganynyi példakép, olyan egyéniségek, akikkel olykor-olykor szívesen cserélne az ember.

Jó, csakhogy a vízilabda — nehéz játék.

A kifogástalan úszótudás, az elnyűhetetlen erőnlét, a boszorkányos technika és agyafúrt ötletesség ötvözete. Az egyszerű halandó már-már lemondóan legyint, áh, elérhetetlen dolog ez, szuperemberek szilaj szórakozása...

Tatán, az úttörő olimpia döntőjén aztán nagyszerű megoldásra találtunk. A tatabányai sportiskolások bemutattak egy remek játékot, amelyet jó közelítéssel vízi-kézilabdának nevezhetnénk. Persze az elnevezésnél sokkal fontosabb, hogy ez a tevékenység elérhető az egyszerű halandó számára is, és hasznos lépcsőfokot jelent az igazi vízilabdához.

A játék szabályai — amelyeket a Magyar Úszó Szövetség dolgozott ki — végtelenül egyszerűek, bár fürdőmedence mindenképpen kell hozzá. A víz mélysége ne legyen több 1—1,2 méternél, hogy ne csak úszni, hanem gyalogolni is lehessen benne. A vízilabdával ellentétben két kézzel is elkaphatod a labdát, továbbítani és kapura lőni viszont csak egy kézzel szabad, sőt ez utóbbinál — hogy azért ne legyen olyan sima az ügy — a lábad sem érheti a medence alját. A labdát vezetheted úszva, vagy a vízben gázolva is, bár ez a megoldás nem túl célravezető. Ilyen mélységű vízben ugyanis már gyorsabb a mozgás — úszással.

A játékban egy kapus, és öt mezőnyjátékos vehet részt, a játékidő 4×5 perc.

Ezek után már csak egy gumi-, vagy műanyag labdára van szükség, és — kezdődhet a játék!...

Cser Gábor

FOTÓ: Szalay Béla

TÖPRENGŐ

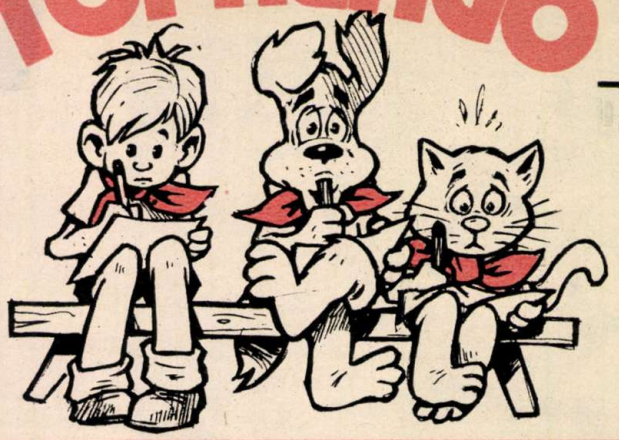

ALAPMŰVELETEK KOCKÁKKAL: A felső ábrán látható tömegből vond ki a középsőt, majd add hozzá az alsót. Hány kockát kapsz a két művelet után?

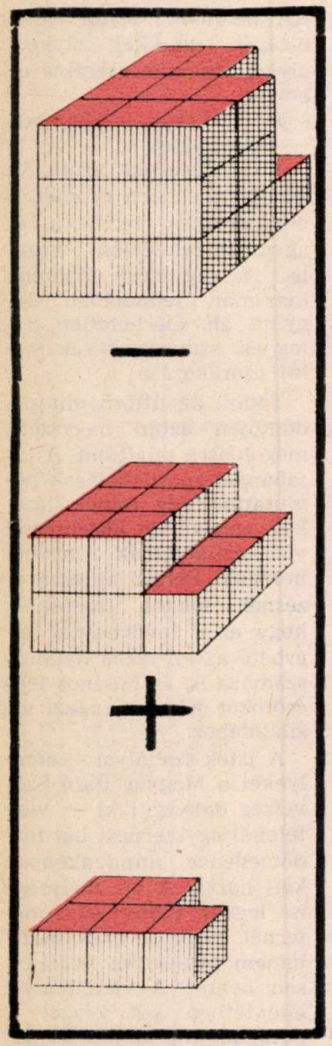

HATBAN A HÉT?: A cím azt jelenti, hogy a hat rajzban hét olyan részlet van, mely két helyen is szerepel. **Keresd meg őket!**

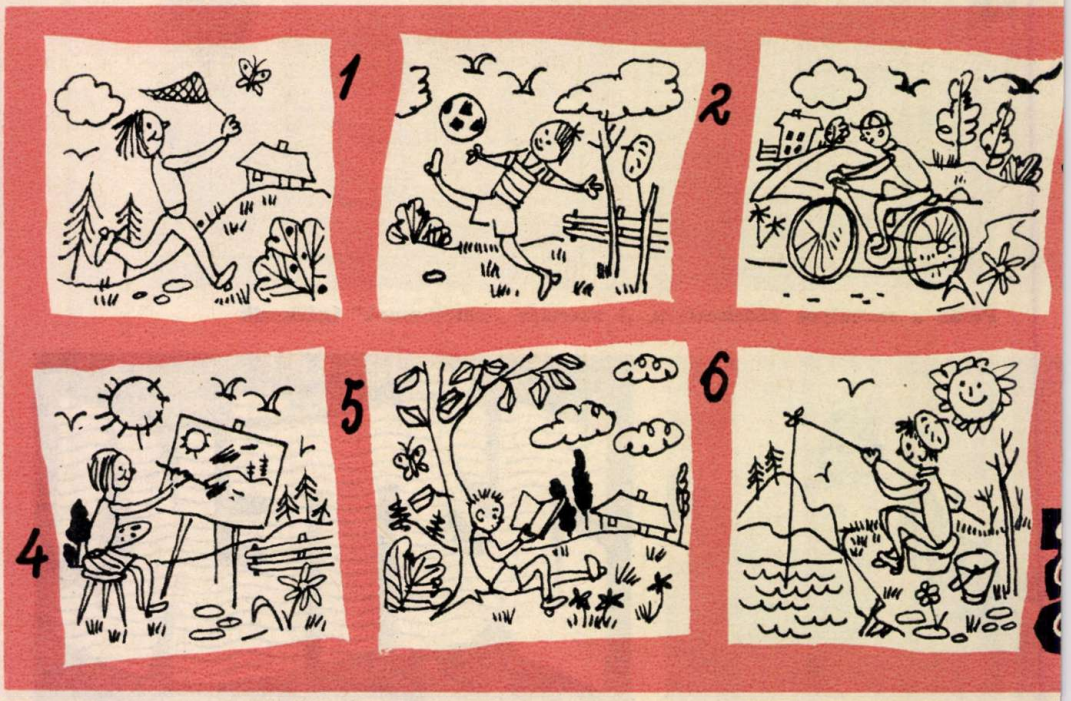

ARANY-VERS: A megfejtéseket a külső kör megszámozott mezőiből kiindulva a kör közepe felé haladva kell az ábrába írni. Helyes kitöltés után a külső körbe kerülő betűk a számozás sorrendjében összeolvasva Arany János egyik versének címét adják eredményül.

1. Edzőtáboráról ismert városunk. 2. Kis rágcsáló. 3. Háziszárnyas. 4. Heves megye székhelye. 5. Hagymájáról híres város. 6. „Ravasz" állat. 7. Táplál. 8. A hét vezér egyike. 9. Való. 10. Költemény. 11. ... a rengetegben. Tamási Áron regénye. 12. Semmikor.

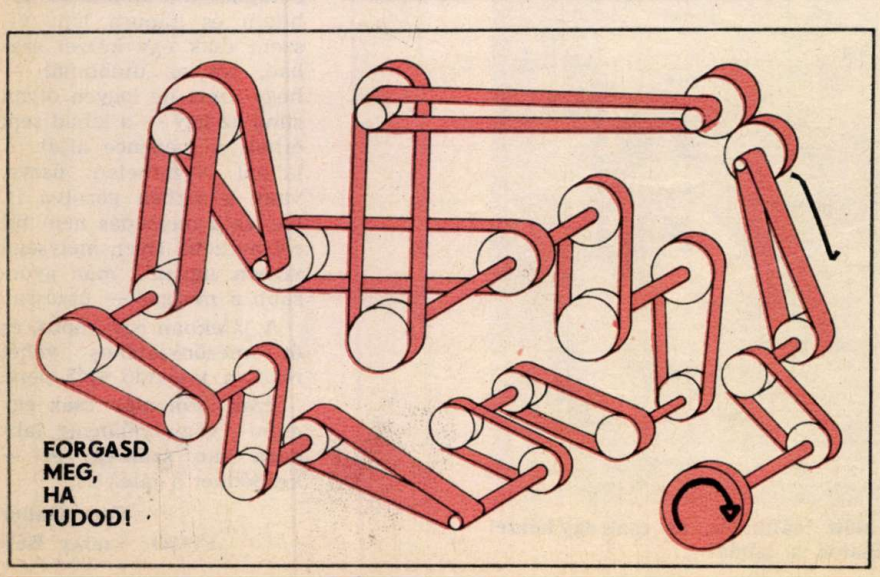

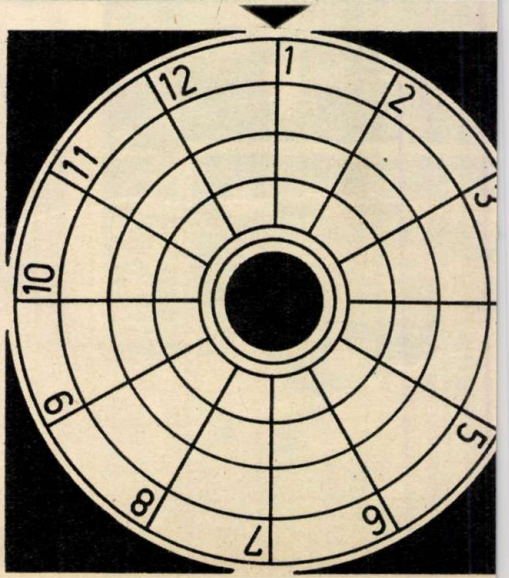

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már nyerhetsz. Minden héten húsz könyvutalványt sorsolunk ki. Beküldési határidő: október 5.

BÉLYEGGYŰJTÉS

A Magyar Posta a nyár elején bocsátotta forgalomba a „Híres repülők, repülőgépek — 75 éves a motoros repülés" elnevezésű bélyegsorozatot és blokkot. 40 fillér: „La Manche" repülőgép és Blériot, 60 fillér: VICKERS „VIMY" repülőgép és J. J. Alcock és A. W. Brown, 1 Ft: Navy-Curtiss NC—4 repülőgép és H. Köhl, G. Hünefeld és J. Fitzmaurice, 3 Ft: „GIPSY MOTH" repülőgép és A. Johnson és J. Mollison, 4 Ft: Lockheed „SIRIUS" repülőgépet és Endresz Gy. és Magyar S., 5 Ft: DORNIER „WAL" repülőgépet és W. Gronau repülőt ábrázolja.

A blokkban egy szuperszonikus repülőgép sematikus rajza, lent Ikarosz, a bélyegképen W. Wright és O. Wright arcképe látható, alul „75 éves a motoros repülés 1903—1978" szöveg olvasható. **Dr. Légrádi Dezső**

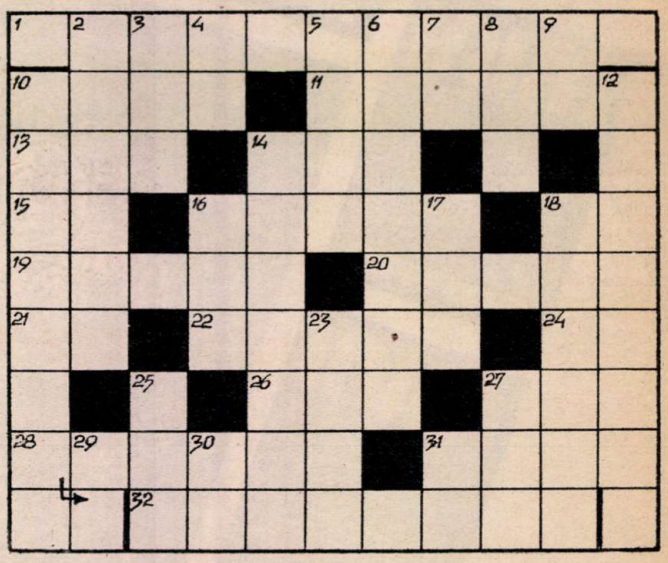

FEGYVERES TESTÜLETEK

Rejtvényünk fő soraiban néhány fegyveres testületet nevezünk meg.

VÍZSZINTES: 1. **A munkás-paraszt hatalom védelmére, 1957-ben létesült fegyveres erő.** 10. A Garam szlovák neve. 11. Többszörös válogatott labdarúgó volt (Flórián). 14. Sas kevert betűi. 14. Az érem nagyobbik fele! 15. Szovjet repülőgéptípus betűjele. 16. Tanuló. 18. Emez. 19. Határozottan mond valamit. 20. Följegyzésekből keletkezett írásmű. 21. Helyrag, -re párja. 22. Gömbölyű. 24. Tova. 26. Luxemburgi, spanyol és kambodzsai autók betűjele. 27. Nagy edény. 28. Megremeg. 31. Szövetség, egyesülés. 32. **A Magyar Népköztársaságban a fegyveres szervezetek egyike, amely a közbiztonság védelmét szolgálja.**

FÜGGŐLEGES: 2. Idegen női név. 3. Sürgető szócska. 4. KN. 5. Könnyű nyári cipő. 6. Átkarolnak. 7. Román és belga autók betűjele. 8. Fájdalmas valami. 9. Patakocska. 10. **Ennek a fegyveres szervezetnek feladata határaink védelme.** 12. **Fegyveres testület, amelynek nemcsak hivatásos, de önkéntes tagjai is vannak.** 14. Dísztelen. 16. Szovjet bűvész volt (ford.). 17. Akó betűi keverten. 18. Orra bukik. 23. A lelke mindennek. 25. Katonai rang, röviden. 27. Fiatal nőstény szarvas. 29. Európa Kupa. 30. Mutatószó a fordítottja. 31. Megszólítás.

SZOBROK: A négy képen egy-egy régen élt híres ember szobra látható. Vajon kik voltak ők? Annyi segítséget megadunk, hogy egyikük a labancok ellen harcolt, a másik vitézsége mellett nagy költő volt. Ketten pedig várkapitányok voltak Drégely várában, illetve Szigetvár-on.

MINI PAJTÁS

MINI PAJTÁS

MINI PAJTÁS

MINI PAJTÁS

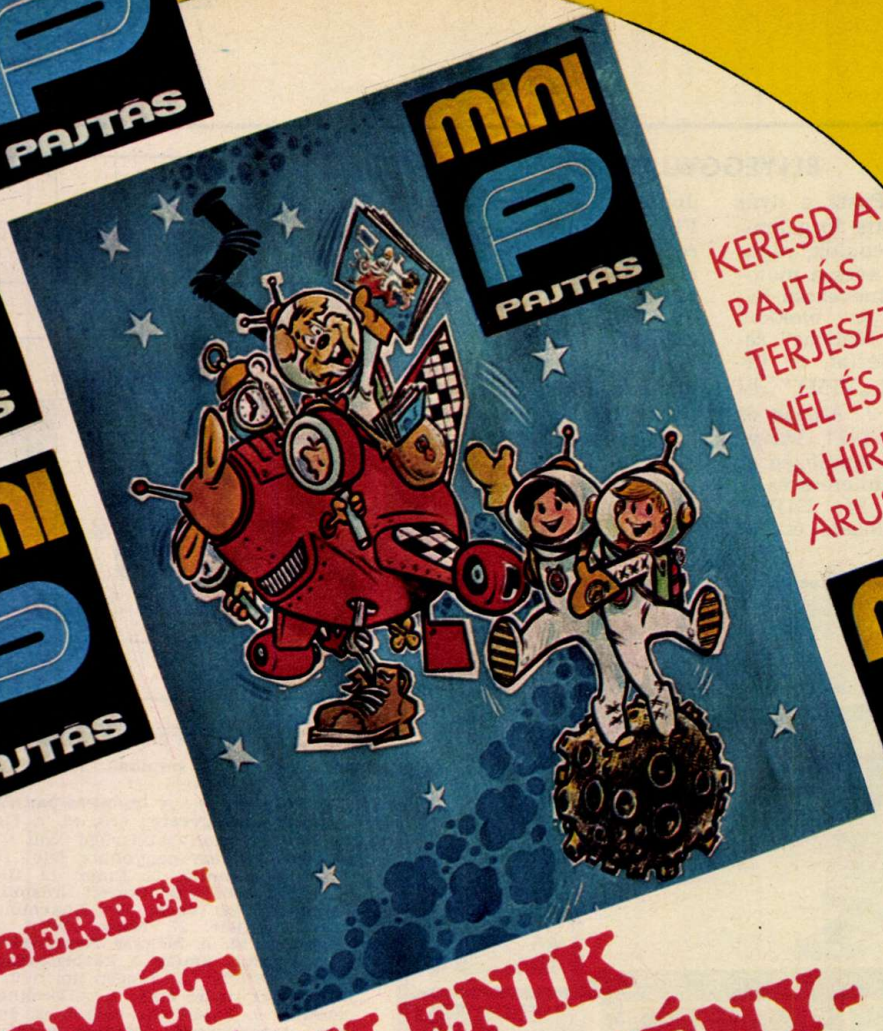

KERESD A PAJTÁS TERJESZTŐKNÉL ÉS A HÍRLAPÁRUSOKNÁL!

OKTÓBERBEN

ISMÉT MEGJELENIK AZ ÚJ REJTVÉNY-MAGAZIN

- **Bors, a szőke óriás.**
- **Mégsem vagyunk elcserélt fejek.**
- **Talányos túra (Merre jártak Tivadarék?)**
- **Tulipános Fanfan (képtörténet)**
- **Szembesítés (Kinek a szemét láthatod?)**
- **Rejtvények — sportmezben**
- **Azt a kutya fajtáját! (Kajla, mint utánzóművész)**
- **Egész oldalas keresztrejtvény**
- **Sok értékes nyeremény vár gazdára**

HÁT JÓ EZ ÍGY

A levélírók nevét és a színhelyeket megváltoztattuk, a panaszok azonban valódiak.

MIÉRT?

Úgy örültem, amikor megalakult az őrsünk. Nem vagyok a legjobb gyerek, az igaz, sok szidást kaptam már életemben, de amikor arról volt szó, hogy most másképp fogunk élni, és az őrsnek kell egy kuckó, dolgozni is fogunk, és hogy mindenki, akkor azt mondtam, végre! Addig kutattam, míg találtam egy jó őrsi helyet. El is fogadták. Mindenkit megválasztottak valaminek, csak belőlem nem lett semmi. De nem ez az igazi baj, hanem az, hogy még a búvóhelyről is kizárnak.

Rácz D. Lajos, Toronyváros

CSAK A BÁTRAK?

Mennyit hallottam már kitűnő őrsökről! Itt a csapatunkban is van olyan, hogy még a nevük is tetszik: „Jómadarak". Persze inkább jó barátok! Családi házak udvarán tartják az őrsit, nyulaik vannak, füvet szednek, kutyát idomítanak, öregeknek visznek ebédet, bicajoznak és még a szüleik is beállnak közéjük. Mindenben segítik egymást.

Csak nálunk van örök veszekedés. Így hát velem nagyon keveset törődnek. Amikor egészen kicsi voltam, nagyon megbetegedtem, s ez látszik a termetemen is. De csak az ér valamit, aki nagyon erős és nagyon bátor?

Virág Bertalan, Kertesfalva

HOGYAN SZERETTESSEM MEG MAGAM?

Osztályunkban három lány egy kis bandafélét alakított. Összeszokott társaság, mindenhová együtt járnak. Engem csúfolnak. Állítólag túl zárkózott vagyok. Megállás nélkül veszekszenek velem, én meg gyűlölöm az ellenségeskedést. Nem tudom, hogy szerettessem meg magam, már nem sokáig járok általánosba, de ezt a kevés időt se bírom ki ilyen környezetben. Próbálok mindenkihez kedves lenni, de ők kizárnak a társaságukból, és gonoszak.

Szécsi Anikó, Kaposvár

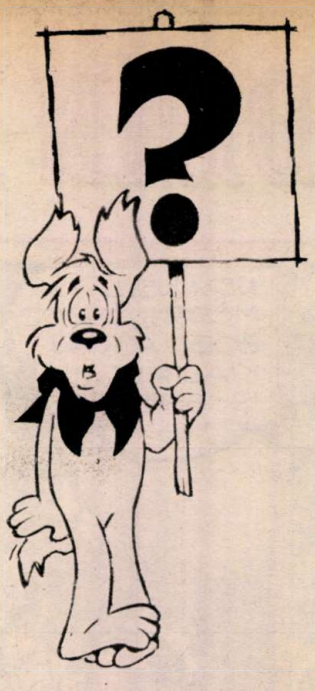

ÉN KÉRTEM...!

Busszal járok iskolába. Délutános heteken már három órával a tanítás kezdete előtt megérkezem. Kértem az őrsvezetőm, hogy olyankor tartsák az őrsit, amikor én is ott lehetek. De nem! Csak az őrsvezető szava érvényes.

Antal Irén, Dudas-puszta

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989.

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1965 Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft. I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.2624 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

Következő számunkban:

RAFFAI SAROLTA írónő a könyvekről és az olvasás semmivel sem pótolható élményéről beszél.

*

A nyári Napsugár Magazinban közöltük az ABBA együttes képét és megígértük, hogy sorozatban mutatjuk be őket. A jövő heti számunkban megkezdjük az **ABBA-TÖRTÉNET KÖZLÉSÉT.**

*

Szeptember 17-én jó hangulatú **PAJTÁS-NAP** volt Csillebércen. Képes összeállításunkban azok is ízelítőt kapnak a nap ezerféle eseményéből, akik nem lehettek ott.

Mit üzen a Pajtás?

BAJDIK MARIKA, NAGYKÁTA: Beszámolód élénk csapatmunkát mutat. Írjál arról is, hogyan segítitek azokat a gyerekeket – társaitokat –, akik az átlagosnál nehezebb helyzetben élnek.

NAGY OLGA, PUSZTAVÁM; VATHI KLÁRA, POLGÁRDI; ÚJVÁRI MÁRIA, FORRÁSKÚT: Örülünk, hogy jó tervekkel, bizakodva kezditek az új tanévet, amihez mi is lendületes munkát, sikereket kívánunk!

SÁNDOR TÜNDE, MAKÓ: A cirkusz törpe emberét nem ismerjük, de a világ legerősebb emberét – legalább hírből – igen. Velünk együtt nagyon sokan Vaszilij Alekszejev szovjet súlyemelőt tartják a legerősebb embernek. A montreali olimpián 255 kilogrammos teljesítményével a súlyemelés világcsúcsát állította fel. Köszönjük, hogy témákat javasolsz.

TÁSI ZSUZSA, EGER; BALÁZS ZOLTÁN, VECSÉS: A községi, városi, megyei tanácsok sportfelügyelői tudnak segítséget, tájékoztatást adni, hogy hol jelentkezhettek úszni, vívni, lovagolni, vagy más sportágakra. Először tesnevelő tanárotoktól érdeklődjetek!

KOVÁCS KATALIN, TATABÁNYA: Riporter sikereidhez gratulálunk. Írhatsz kedvenc könyveidről is!

BAKURA ÉVA, DEBRECEN: Antikváriumokban is árulnak újabb kiadású könyveket. Talán kaphatsz halakról szólót. Budapesten a Könyváruház polcai csak horgászoknak alkalmas köteteket kínáltak.

AZ INDIÁN DOSSZIÉ 2.

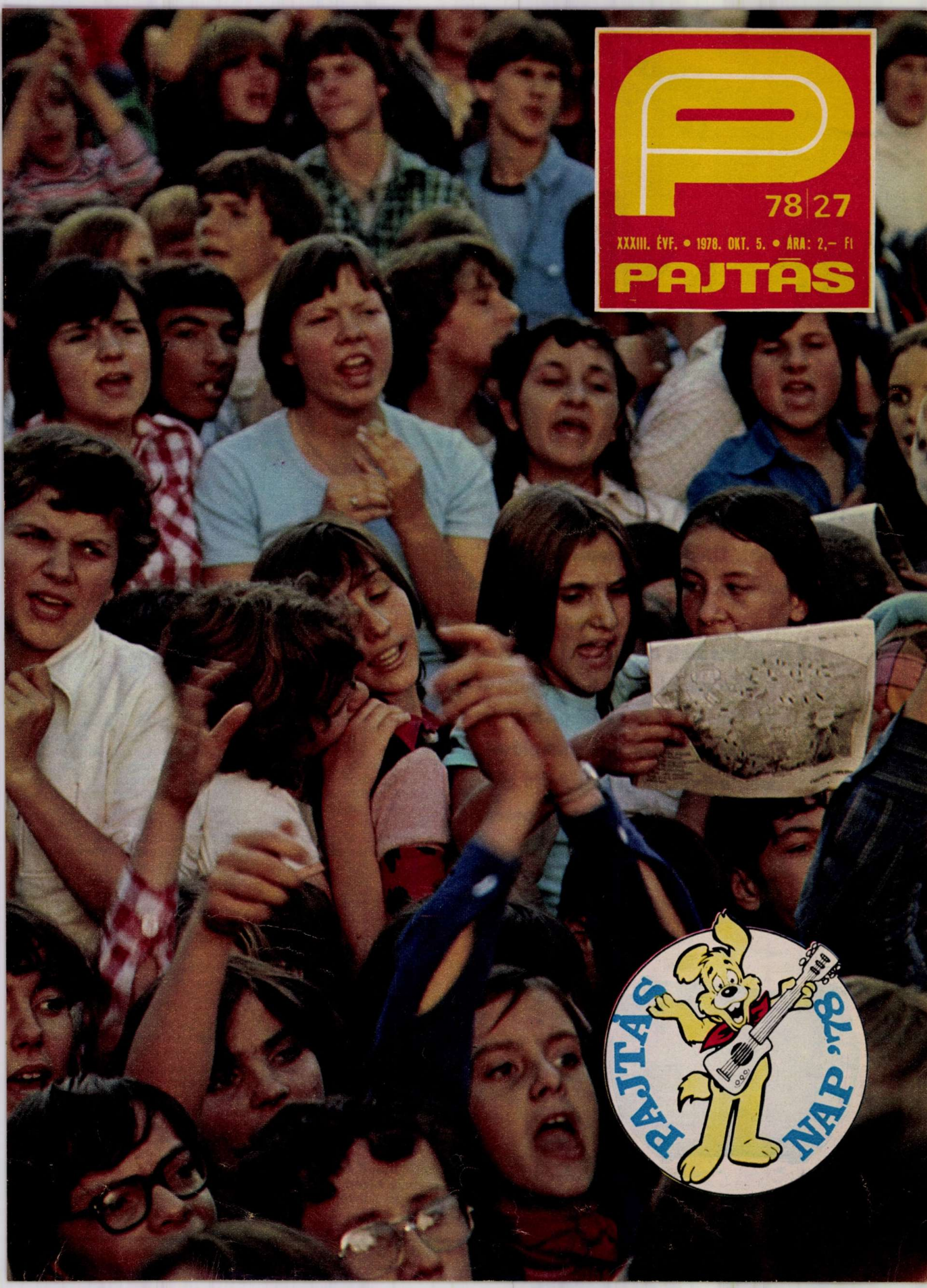
P
78|27
XXXIII. ÉVF. • 1978. OKT. 5. • ÁRA: 2,– Ft
PAJTÁS
PAJTÁS NAP '78

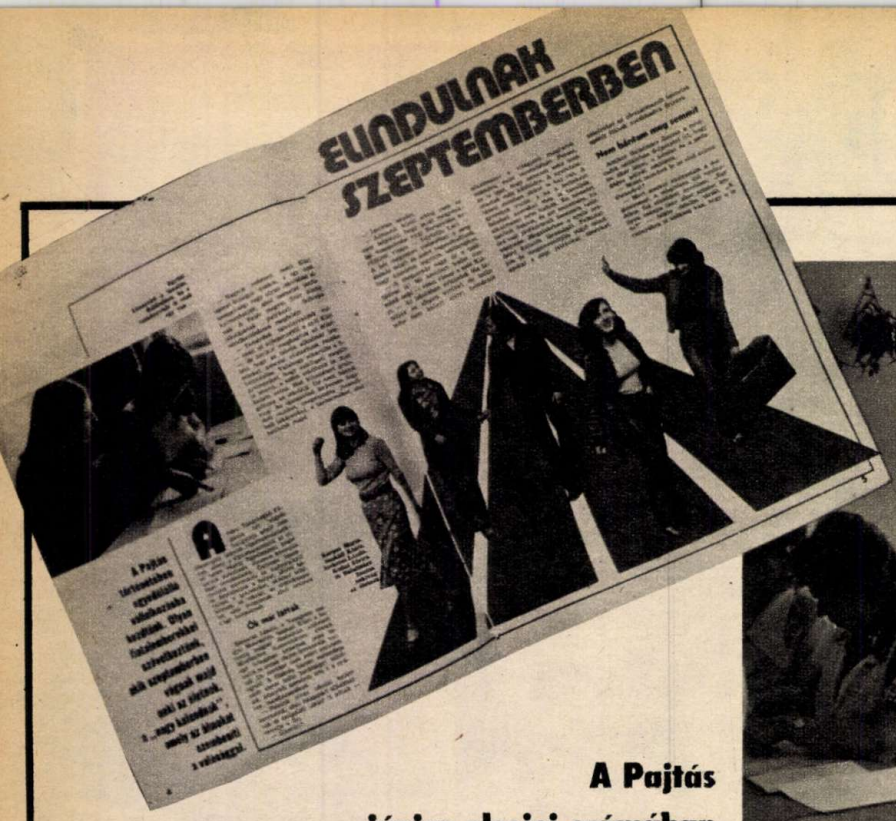
ELINDULNAK SZEPTEMBERBEN

A Pajtás június elsejei számában megjelent „Elindulnak szeptemberben" című írásunk szereplői kiléptek az életbe, egy hónappal ezelőtt dolgozni kezdtek a választott pályán. Közülük elsőnek Koltai Elvirát kerestem fel, hogy megismerjem sorsának alakulását, megtudjam, hogyan találta meg a helyét Csepelen.

Csengettek. Koltai Elvira órára indul

Az első munkahely a csepeli Ligeti Károly Ének-zenei Iskola

Pécsi találkozásunk óta több hónap telt el, de csak a színhely változott. A kép, amely a csepeli pedagógusszálló egyik szobájába lépve fogad, hasonló. Koltai Elvira, akárcsak a tanárképző főiskola kollégiumi épületében, itt is könyv fölé hajol, és jegyzetel.

— A tanárnak is készülnie kell az órákra. És mindennap felelnie, méghozzá sok-sok kérdésre — nyújtja a kezét mosolyogva.

Szárnyas hajóval az iskolába

— Mi történt a diplomaosztás óta?

— A nyáron hazamentem Ramacsára, hogy diákéletem utolsó vakációját szüleimmel töltsem. A hatvanhat lelket számláló, piciny Zala megyei faluban mindenkit ismerek, sok a barátom. Velük dolgoztam, kapáltam, szénát forgattam, gyűjtöttem. S bár én csak vendégnek számítottam, a termelőszövetkezet mégis a saját munkásai közé sorolt, jutalomból országjárásra vitt. Újra együtt lehettem a pécsiekkel. Azután Dunaújvárosban a bátyám látott vendégül. A tanév kezdetén egy héten át tőlük jártam szárnyas hajóval Csepelre, tanítani.

— Kalandos lehetett.

— Csakhogy erre a kalandra majdnem ráment az egész havi fizetésem. Ráadásul pokolian hontalannak éreztem magam. Szerencsére a csepeliek gyorsan mellém álltak. Segítettek a kollégáim, a vezetőim. A kerületi tanácsnál elintézték, hogy helyet kapjak a pedagógusszálláson. Egy albérleti szoba havi nyolcszáz vagy ezer forint-

AZ ELSŐ LÉPÉSEK

Tanítványai, az ötödik cések. Életük nagy eseménye: felsősök lettek, és új osztályfőnököt kaptak

Történelemóra, ahol tanár és tanítvány arról beszél, hogyan lett az ember óriás?

ba került volna. Itt csupán százötven forintot fizetek.

— És mi van az egyetemmel? Pécsi találkozásunkkor azt mondta, vidéki lány létére elsősorban azért pályázta meg a budapesti állást, hogy tovább tanulhasson, színházba járhasson.

— Álmaimat nem adtam fel. Dolgozom, és tanulok majd. De egy évet ki kell hagynom. Igazgatómmal is megbeszéltem, hogy jövőre beiratkozom az Eötvös Loránd Tudományegyetem levelező tagozatára. Társadalmi munkában színházi közönségszervező lettem. Becsületbeli ügyem, hogy rajtam, az osztályomon kívül minél több gyerek jusson el színházba, kiállításokra.

A tánc elmaradt

A gyerekek néha oktalanul bántanak meg embereket. Megfeledkeznek arról, hogy egyszer mindenki új fiúnak vagy új lánynak számít a társaságban. Saját bőrén érzi, mennyi szorongással, milyen arcpirulással jár az első bemutatkozás. A jó hecc kedvéért képesek rá, hogy nevetség tárgyává tegyék azt is, akit egyébként szeretnek.

Amikor a Ligeti Károly Ének-zenei Iskola zsibongójában a gyerekek meglátják Elvira nénit, ahogy a tanárnőt nevezik, körülfogják, igyekeznek mindent elújságolni neki. Pedig közülük néhányan nem is olyan régen arra szövetkeztek, hogy „megtáncoltatják." Az egyik nyolcadik osztályban volt órája. Amikor belépett a tanterembe, a gyerekek úgy tettek, mintha észre sem vennék. „Belement a játékba", hasonlóan cselekedett. Leült az asztalhoz, felütötte a

AZ ELSŐ LÉPÉSEK

naplót, és mintha más sem érdekelné, nézegette a neveket. A gyerekek lassan elcsendesedtek, helyükre vánszorogtak. A kínos csendet a napos törte meg.

A tanítás alatt az egyik fiú még megpróbált bohóckodni, de amikor a tanárnő észrevette, hogy grimaszkodva kihajol a padból, odalépett hozzá.

— Kár fárasztani magad. Mondd meg, hová álljak, hogy alaposan szemügyre vehess!

Az osztály hahotázott. A szívből jövő nevetés, mint szél a felhőt, szétoszlatta a nyomasztó hangulatot. Most már csak a tanárnőre figyelt mindenki. A tánc elmaradt. De lett egy jó magyaróra, amelynek a végén majdnem kitűnő, négy egész kilenc tizedes magatartásjegy került a naplóba.

*

Beülök az iskolapadba. Végighallgatom az ötödik c-sek történelemóráját. Koltai tanárnő képeket mutogat, a gyerekek arról beszélnek, hogyan lett az emberből óriás, miként jutott el a mához. Szóba kerül az ősember is, de leginkább a mi világunk. A csepeli gyárak, a világhírű szerszámgépek, a szétnyűhetetlen szövetek...

A híres munkásdinasztiák fiai feladatokat vállalnak, ígérik, adatokat, képeket gyűjtenek majd Csepelről, szüleik munkahelyéről. Mindarról, ami óriássá teszi az embert.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

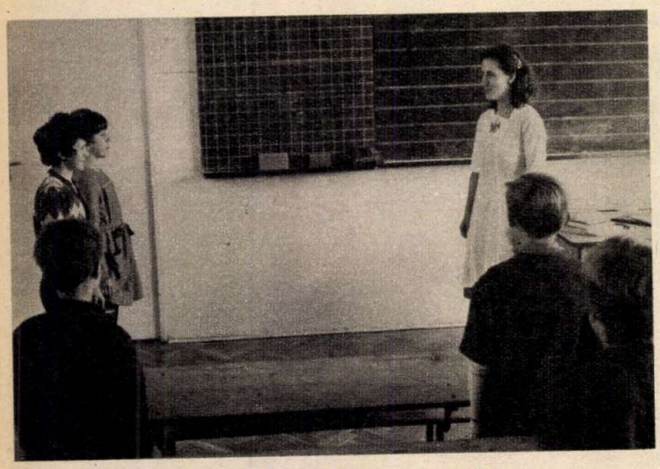

Együtt az osztály. Mielőtt elkezdődne az óra, a naposok jelentést tesznek

A gyárvárosban gyorsan csepelivé válik az ember. Az új tanárnőt is ismerősként köszöntik

BESZÉLGETÉS RAFFAI SAROLTA ÍRÓNŐVEL

Raffai Sarolta írónővel két szenvedélyéről beszélgetünk: az írásról és az olvasásról. Panaszolja, hogy néha hetekig nem jut hozzá az asztalán halmozódó könyvek, folyóiratok elolvasásához, vagy akár a régóta érlelődő témák megírásához. Elfoglalt ember. Képviselő, az országgyűlés alelnöke, a Petőfi Irodalmi Múzeum igazgatója.

Több mint egy évtizede jelent meg első könyve, ami elindította irodalmi pályafutását, és egy csapásra híressé tette az ismeretlen kalocsai tanítónőt.

— Alsó tagozatos gyerekeket tanítottam, a velük való foglalkozás gyönyörűség volt, és roppant felelősségteljes. Minden ebben a korban kezdődik. Az olvasás megszerettetése is. Pedagógustársaimmal sokszor beszélgettünk arról, hogy az olvasás mechanizmusának tanításával egyidejűleg az olvasás igényét is fel kell ébreszteni a gyerekekben. Nagyon fontos, hogy már kiskorában is jó ifjúsági könyvet adjunk a gyerek kezébe. Az első olvasmány nyomot hagy az emlékezetben. Befolyásolja az ízlés, a gondolkodás, az érzelmek alakulását — mondja az írónő.

— Mit olvasott először?

— Azt hiszem, másodikos lehettem, amikor elolvastam Gárdonyitól „A láthatatlan ember"-t. Sokak szerint ez nagyobbaknak való regény, de én nem hiszek ebben. Engem lenyűgözött, rányitotta a szememet az olvasás varázsára. Ehhez fogható hatást tett rám később Móra „Aranykoporsó"-ja. Tizennégy éves koromban véletlenül bukkantam egy Ady-versre, attól kezdve Ady-„őrült" voltam hosszú évekig. Utólag szemrehányást is tettem érte magamnak, mert elvont sok költőtől, akiket korábban is megismerhettem volna. De akkor egyszerűen nem hittem el, hogy Adyn kívül más is létezhet. A prózaírók közül már nem is tudom, hogy kit szerettem a legjobban. Pap Károly Hószobáját eredetiben őrzöm, Tamási Áron Ábel-regényeit szinte megszakítás nélkül olvastam végig.

— Sokszor tapasztalhatjuk, hogy a gyerekek keveset olvasnak, és nem mindig azt, amit kellene.

— Sok múlik azon, hogy milyen a tanár ízlése, érdeklődése, mennyire megalapozott a tudása. Ahány irodalomszerető felnőttet ismerek, szinte mindegyikbe hajdani tanára

Vállalom az őszinteséget

oltotta be az olvasás szomját. Sajnos, ennek az ellentétére is találni példát bőven. Az irodalom tanítását már sok helyen nem szűkítik le az életrajzok és a kötelező olvasmányok ismeretére. Lehetőségeket teremtenek arra, hogy a tanulók az iskolai órákon túl is foglalkozzanak irodalommal. Szakköröket szerveznek, ahová esetenként írókat, költőket is meghívnak. Ezek a találkozások, ha őszinték, nagyon gyümölcsözőek.

— A Petőfi Irodalmi Múzeum jellegzetessége, hogy kitartóan keresi és sikeresen alkalmazza azokat a módszereket, amelyekkel kiegészítheti és vonzóbbá teheti az irodalomórák tananyagát. Az idén mit terveznek?

— Három kiállítás szerepel őszi programunkban. Az elsőt Lev Tolsztoj emlékének szenteljük, ez szeptember 28-án nyílt. Ezt követi október 20-án egy Krúdy-kiállítás, amelyre máris nagy lelkesedéssel készülnek munkatársaink. Abból indultunk ki, hogy fiataljaink méltánytalanul keveset tudnak Krúdyról. Szeretnénk felfedeztetni és megkedveltetni velük. Harmadik tárlatunkat november 3-án nyitjuk, ennek az az érdekessége, hogy az őszirózsás forradalom irodalmi és politikai összefüggéseiről ad áttekintést a mai gyerekeknek.

— Milyen rendezvényekkel kívánják még szorosabbra fűzni a múzeum és az iskolák kapcsolatát?

— Külön foglalkozásokat, irodalmi műsorokat is szervezünk. Sor kerül személyes találkozókra is neves írókkal, költőkkel. Másféle segítségre is gondoltunk. Jó szolgálatot tenne egy jegyzék, amelyben összeállítanánk, hogy milyen olvasmányokat ajánlhatnak a tanárok különböző korosztályú tanítványaiknak. Még egy jó irodalomtanártól sem lehet elvárni, hogy minden ifjúsági könyvet ismerjen. Rajtuk is könnyítenénk és a tanulókkal sem fordulna elő, hogy ötletszerűen olvassák, ami éppen a kezükbe kerül.

— Mostanában mindenki panaszkodik, hogy nem ér rá olvasni. Még a fiatalok szabad idejéből is sokat elrabol a tévé. Egyetért azokkal, akik azt tartják, hogy a televízió a könyv legnagyobb ellensége?

— Miért lenne? Éppen ellenkezőleg, arra ösztönzi a nézőket, hogy a bemutatott műveket eredetiben is elolvassák. Sokan így ismerkedtek meg olyan klasszikus szerzőkkel, akiknek a regényeit talán soha nem vették volna a kezükbe. Az olvasás különben is egyéni élmény. A televíziót együtt nézi a család, a könyvvel el lehet bújni egy csendes zugba, és mindenről elfeledkezve átélni sorsokat, befogadni akár az egész világot. Ezt a semmivel sem pótolható élményt kizárólag az olvasás útján lehet megszerezni.

— És az írás?

— Az egészen más. Az olvasmányommal elbújhatok az emberek elől, az írásommal kiállok eléjük. Minden mondatommal magamat tárom fel, leplezem le, hiszen abban, amit ábrázolok, az is benne van, hogy én mit érzek, hogyan látok, miként gondolkodom. Kényelmetlen dolog, ha egy író őszinte, de vállalom. Az életemben amúgy sincs titok: vidéken éltem idáig, ahol mindenki tud mindent a másikról. Ennek következtében nekem is alkalmam nyílt olyan megfigyelésekre, melyeket felhasználhattam egy-egy típus hiteles megformálásához.

— Az idei könyvnapon jelent meg legújabb regénye, a „Jöhetsz holnap is." Ebben arra keres választ, hogy az igazság késői felismerése feloldozhat-e a hazugságban töltött hosszú évek alól? Az író ítélete kíméletlen: a megalkuvásra nem ad felmentést.

— Hiszem, hogy kevesebb elrontott élet, kevesebb elhidegült kapcsolat lenne házastársak, valamint szülők és gyerekek között, ha az emberek őszintébben mernék vállalni önmagukat. A boldogulás, a jólét vágya természetes, de nem mindenáron. Az ember boldogságra születik, de meg kell tanítani arra, hogy boldogságot csak az értelmesen eltöltött és érzelmileg is gazdag élet adhat. Ennek az igényére tanítanak a költők, és a jó könyvek is útbaigazítanak bennünket. Ezért tartom fontosnak, hogy az általános iskolások minél többet olvassanak. Most még van rá idejük.

Vadas Zsuzsa
Fotó: Tóth Sándor

NEM JÁTSZÓTÉR

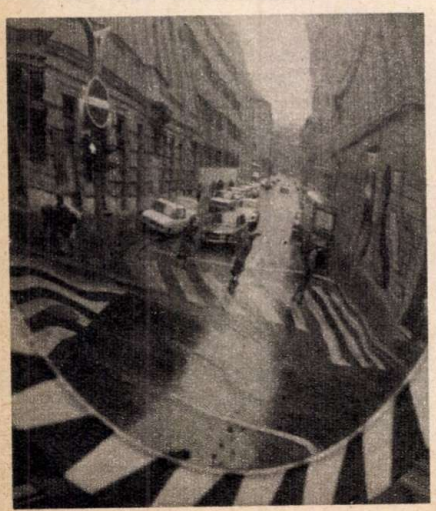

Elmúlt már a nyár, amely nem csupán a pihenést és boldog időtöltést jelentette, hanem sajnos, sok meggondolatlanságot, figyelmetlenséget, balesetet is.

A gyermekbalesetekről és a balesetek megelőzéséről beszélgettünk Rózsa Tamással, a közlekedésrendészet alosztályvezetőjével:

— A gyermekbalesetek több mint fele, mintegy kétharmada nyáron történik. Így volt ez idén is. A legfőbb baleseti forrás a figyelmetlenség. Baleseti kimutatásunk szerint az év eddig eltelt időszakában — az előző évhez képest a balesetek száma csökkent, valamelyest, míg a gyermekbalesetek száma 9—10 százalékkal nőtt.

Több éves tapasztalat alapján, a tanév első két hónapjában még sok baleset fordul elő. A legtöbbnek az úttesten való figyelmetlen átszaladás, a járdáról való lelépés az oka. A gyerekek túl elevenek, ilyenkor még bennük él a nyár, a sok mozgás, a kötetlenebb élet. Érdemes megfigyelni, hogy nem változott-e meg a forgalmi rend az otthon és az iskola közötti úton, így elkerülhetjük a kellemetlen meglepetéseket.

A gyalogosátkelőhelyeken az áthaladás előtt pontosan olyan figyelmesen kell körülnézni, mint bárhol másutt, az úttestre lépés előtt. Az itt történt balesetekért a járművezető, illetve a gyalogos is felelős.

Nagyon számítunk a közlekedési szakkörökben tevékenykedő gyerekekre. Figyelmeztessék a kisebbeket, az utcán virgonckodó társaikat — ezzel is megelőzhetik a bajt.

Ebben az évben is megrendeztük az iskolák közötti baleset-megelőzési versenyt, „A közlekedés biztonságáért" címmel. A KRESZ-vetélkedőn, kerékpár-szabályossági, ügyességi versenyen bizonyítják majd felkészültségüket az úttörőcsapatok.

Kép és szöveg: Gaál Zoltán

A tenger messze van

Feri fiatal édesanyjának egyik napról a másikra hófehérre változott a haja, és súlyos idegösszeroppanással szállították kórházba, amikor megtudta, hogy eltűnt fiát a rendőrség nem találja. Mindez nem következett volna be, ha a cimborák betyárbecsületből, cinkosságból, nem hallgatnak olyan sokáig.

Amikor a sarki ÁBC-áruház előtt újra találkoztak, sírt a lány.

– Füles, én nem bírom tovább otthon.

– Mi történt már megint?

– Apu megvert.

– Gyere el hozzánk, anyu biztosan megengedi, hogy...

– Nem megyek senkinek a nyakára, inkább elbújdosok.

– Engem itt hagynál?

Piroska, a szökés kezdeményezője 14 éves. Feri, aki iskolába menet évekig hoztavitte a lány táskáját, éppenhogy csak átlépte a 13. év küszöbét. Ő tulajdonképpen nem állt örök-haragban a szüleivel, de Piroskát gondolkodás nélkül követte mindenhová. Tetszett neki, hogy a lány a nagyobb fiúknak hátat fordítva őt, a rövidnadrágost választotta barátjául. Ha kellett, szülei helyett aláírta az ellenőrzőkönyvet, s amikor pénze volt, még jegyet is vett a moziba a fiúnak.

Feriék egy házban laktak Piroskáékkal. A fiú hallotta a lakásból kiáradó ordítozásokat, és egyszer tanúja volt annak is, hogy a szomszédok rájuk törték az ajtót, mert azt hitték, hogy az örjöngő férfi agyonveri a lányt. De arról Piroska soha nem beszélt Ferinek, hogy a gyűlölködésig fajuló szóváltás mindig miatta robbant ki. Arról is mélységesen hallgatott, hogy a lakónegyedben akad még néhány titkos cimbora, akikkel késő éjszakáig csavarog. Legutóbb a rendőrség hozta haza, mert olyan srácoknak falazott, akik parittyával villanykörtékre vadásztak, telefonperselyeket törtek fel, hogy – cinikus vallomásuk szerint – „legyen a metróra forintjuk".

– A Balatonhoz megyünk? – kérdezte Feri, amikor a megbeszélt helyre érkezett tömött hátizsákjával.

– Nem ettem meszet – mondta a lány. – A balatoni rendőrséget riadóztatják leghamarabb. Oda csak akkor érdemes utazni, amikor már lecsendesednek a kedélyek. Aztán irány a nagy tenger. A kunyhóban a kutya sem keres bennünket.

A kunyhó a lakónegyedtől nem messze, az egykori szeméttelepen, a sás között állt. Amíg épültek a házak, az éjjeliőrök tanyáztak benne. Aztán kidobták, és a gyerekek a sással benőtt csöppnyi dombra vonszolták, amely a Robinson szigete nevet kapta. Deszkadarabokból asztalt, heverőt, hintaszéket fabrikáltak bele, s ha unták a véget nem érő szülői intelmeket, a „Sanyi légy jó!", „Feri, ne ugráld ki a lelked!" figyelmeztetéseket, vagy a lakónegyed lármáját, a faházba menekültek.

Robinson szigete biztonságosnak bizonyult Piroskáék számára is. Hiszen arra senki sem mert gondolni, hogy a szökevények otthonuktól csupán egy kőhajításnyira tartózkodnak. A barátok közül azonban jó néhányan ismerték a titkot, megosztották ebédjüket, vacsorájukat Piroskáékkal. Rántotthúst, zsíroskenyeret, málnaszörpöt csempésztek a kunyhóba. De a rendőrséget csak akkor értesítették, amikor Feri édesanyját idegösszeomlással kórházba szállították.

Valaki viszont Piroskát is figyelmeztette. A lány gyorsan összepakolt és elmenekült a fiúval. Előbb a Velencei-tó nádrengetegében, aztán egy félig kész balatonakarattyai ház pincéjében laktak. De ezeken a helyeken már nem voltak segítőtársak, és itt is enni kellett. Piroska egyik este, útban Balatonfüredre, rábeszélte Ferit, hogy rámolják ki valamelyik üzletet. A feltört közértből a nagykosár ennivalón kívül a pénzt is elhozták. Feri éppen a százasokat számolta a lány elé, amikor tetten érték őket...

Piroska és Feri zárt intézetbe került. De mielőtt elvitték volna őket, találkozhattak szüleikkel. Ferinek szinte földbe gyökerezett a lába, amikor meglátta édesanyját.

– Ne félj, eljutunk mi még a tengerig is – bátorította Piroska, mert azt hitte, hogy a fiú beijedt.

Feri le sem tudta venni szemét az ősz hajszálakról.

– A tenger nagyon messze van – mondta.

– Ha akarod, keresünk újabb szigetet. Olyat, ahol csak mi leszünk, ahol valóban Robinsonként élhetünk – folytatta a lány.

– Mi nem vagyunk egyedül... Mi nem lehetünk Robinsonok – suttogta a fiú, inkább magának, mint a lánynak.

Odalépett az anyjához, megcsókolta. Akkor érezte csak meg igazán, hogy milyen mérhetetlen bánatot okozott neki, amikor szájával megérintette a homlokát.

Faragó György

Nyílzápor szélvih

Ottmár Dóra és baráti köre a Pajtás Kupával

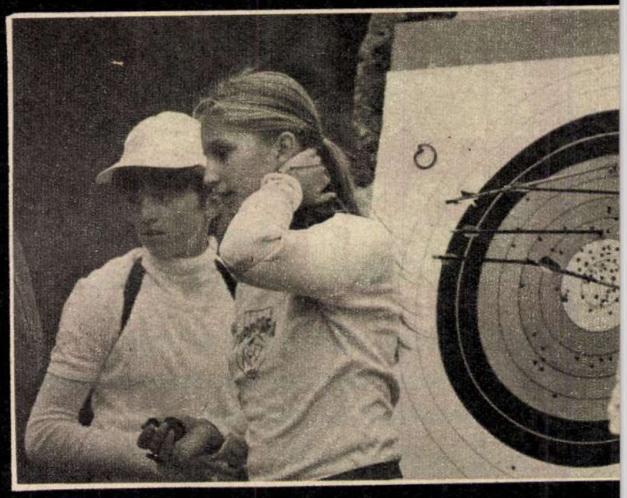

Gondban a győztes. Raffai Annának ez a sorozata lehetett volna jobb is

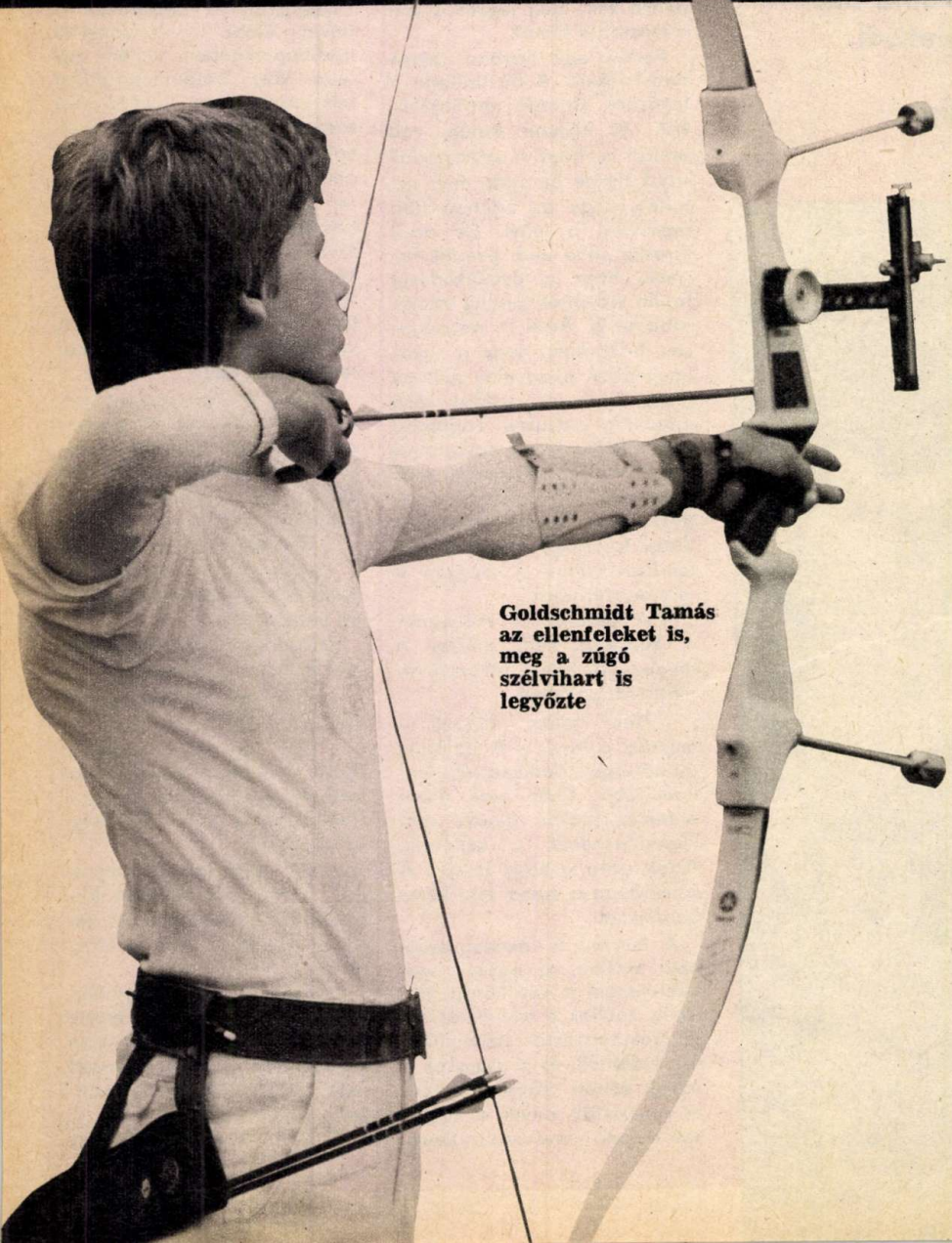

Goldschmidt Tamás az ellenfeleket is, meg a zúgó szélvihart is legyőzte

Jobb íjászkörökben erősen tartja magát az a nézet, miszerint: egy nyíl — egy verseny. A tételt Goldschmidt Tamástól tudjuk, és hinnünk kell neki, mert a Nyergesújfalui-Viscosa versenyzője elég gyakran megfordul ezekben a bizonyos „jobb körökben." Korosztályában mindenképpen a legjobbak közé tartozik, de rendszeresen elindul serdülő, sőt ifjúsági versenyeken is.

Mindez elmondható klubtársáról, Bauer Oszkárról is, és ennek a körülménynek különös jelentősége van itt a Fehér úti lőtéren, a Pajtás Íjász Kupa negyedik és egyben utolsó fordulója alkalmából. Az első két fordulót tudniillik Tamás nyerte, a harmadikat viszont a nagy rivális. Az előny mindössze 6 kör, és tombol a szél. Komisz dolog. A nyílvessző gondosan megtervezett, 20 méteres röppályája egészen meglepő változásokon mehet keresztül ilyen helyzetben, és hegye a mindösze 8 cm átmérőjű sárga 10-es helyett a piros, a kék, vagy a fekete körökbe vágódik, amelyekben jóval kevesebbet ér a találat. Elég, ha a 12 lövésből egy „elszáll," és oda az első hely.

Most értjük csak igazán, mennyire igaz a fenti tétel:

Egy nyílvessző — egy verseny!

Goldschmidt Tamás — akár az íjász szobra. Rezzenéstelenül áll a vonalon felajzott íjával, és mozdulatlansága így első pillantásra talán el sem árulja, hogy mekkora harcot vív éppen. Önmaga idegein és az ellenfeleken kívül a természetet is le akarja győzni. A többiek már végeztek a sorozattal, de ő makacsul vár...

Bauer Oszkár, a nagy ellenfél e pillanatban mindenben az ellenkezője Tamásnak. Szaladgál, tornázik, váll-, és csuklógyakorlatokat végez. „Üzemben tartja magát", amíg rá kerül a sor. Hogy a kellő pillanatban ő is képes legyen a tökéletes mozdulatlanságra.

arban

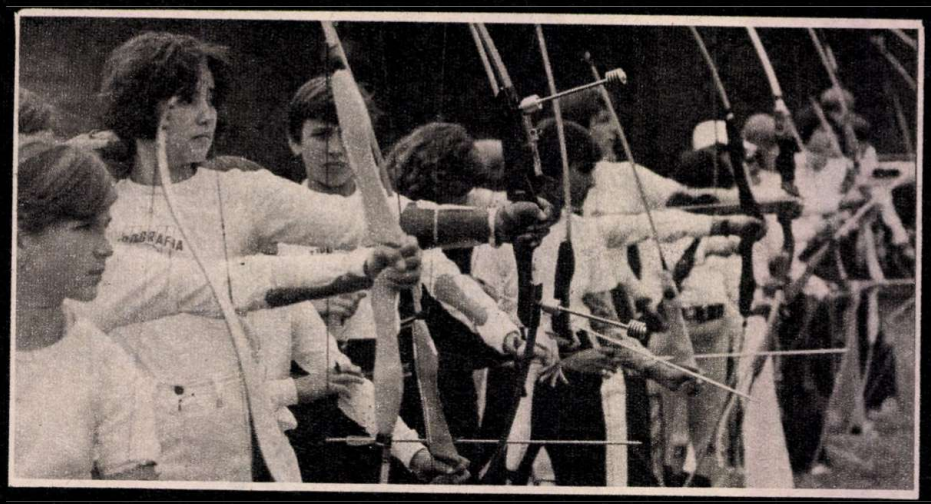

Most hirtelen eláll a szél. Tamás kezében halkan pendül az íj, a nyílvessző tompa puffanással csapódik a sárga kör közepébe... Sikerült!

Jó, de hát ennyi az egész?

— Igen, tulajdonképpen ennyi — mondja a győztes. — Az íj kifeszítéséhez körülbelül 10—12 kg-os erőre van szükség. Mármost, ha az embernek jó a szeme, tökéletesen céloz, a kifeszített íjat mozdulatlanná meredve, meg tudja tartani, továbbá, ha el tudja csípni a váratlan szélcsend pillanatát, és nem rántja el az íjat a lövés másodpercében, és ezt legalább tízszer meg tudja ismételni egy versenyen, akkor a többi már gyerekjáték.

— No persze, a többi már igen. De amíg idáig jut az ember...

— Fegyelem és gyakorlás kérdése az egész. Egy-egy edzésen általában háromszor lőjük végig a tizenkettes sorozatot. Ehhez jönnek még a bemelegítő sorozatok. Az egész mókát mozgalmas gimnasztikai gyakorlatok teszik teljessé. Ezután jöhetnek a súlyzók, hogy azért az izomzat se satnyuljon el...

Szóval — ennyi az egész.

*

Kissé vacogunk már. Kiss Melitta viszont egyetlen sugárzó mosoly. Ahogy a lőállásból jön, több fokkal melegebb körülötte a levegő.

— Öö... nem merevednek el az izmok ebben a hidegben? Egyáltalán... nem fázol?

— Ó, hát hideg van? — csodálkozik a Bp. Tipográfia versenyzője. — Észre sem vettem. Talán, ha rosszabbul menne... De remek formában vagyok, és az ilyesmi felmelegíti az embert!

— Akkor hát... gratulálhatunk?

— Az attól függ, hogy mihez. 340 kört lőttem, és ez az eredmény mindössze egy körrel rosszabb Herczeg Gyöngyi országos csúcsánál. A versenyt azonban Ottmár Dóra nyeri. A klubtársam. Én talán majd jövőre. Mert Dóra az idén kiöregszik...

Az idős hölgy, Ottmár Dóra — 13 éves. És valahogyan ismerősen cseng a neve.

— A nővérem, Tímea két évvel ezelőtt nyerte a Pajtás Kupát — mondja. — Akkoriban nekem még semmi közöm sem volt a sporthoz. Ő beszélt rá...

— És most hol van? Nem jött el szurkolni?

— Már hogyne jöttem volna el — mondja mellettünk valaki. — Csak kíváncsi vagyok, hogy mibe ugrattam bele ezt a csöppséget!...

A csöppség pontosan olyan magas, mint a nővére, és a jelek szerint a tehetsége sem kisebb. A lányok 10 m-es versenyét mindenesetre meglepő nyugalommal és óriási fölénnyel nyeri.

— Mi a legnehezebb ebben a sportágban?

— Az időjárás. Az első fordulóban szakadt az eső, most meg ez az átkozott szél...!

— És mi a legvonzóbb?

— Hát... talán az, amikor a lövőedzések, az erőfejlesztő gyakorlatok és a 2 km-es futóedzés után fociznunk egy fergetegeset!...

*

A rajtlistát böngészgetve szomorú egyhangúságra figyel fel az ember. A versenyzők neve mellett többnyire a következő három szó váltakozik: Bp. Tipográfia, Lakitelek, Nyergesújfalu...

Hogyan lehetséges az, hogy csak ezen a három helyen ismerik ezt a nagyszerű, látványos és — mondjuk ki bátran — fegyelemre nevelő sportágat?

Cser Gábor
FOTÓ: Szalay Béla

Az 1978. évi Pajtás Íjász Kupa végeredménye

LÁNYOK

20 m: 1. Raffai Anna (Bp., Tipográfia), 2. Herczeg Gyöngyi (Bp., Tipográfia), 3. Langermann Márta (Bp., Tipográfia). **10 m:** 1. Ottmár Dóra (Bp., Tipográfia), 2. Kiss Melitta (Bp., Tipográfia), 3. Kosztolányi Violetta (Ny. Viscosa). **Csapat: 20 m:** 1. Bp., Tipográfia, 2. Lakitelek, 3. Szarvas. **10 m:** 1. Bp., Tipográfia, 2. Lakitelek „A", 3. Viscosa „A".

FIÚK

20 m: 1. Goldschmidt Tamás (Ny. Viscosa), 2. Bauer Oszkár (Ny. Viscosa), 3. Székely Zsolt (Ny. Viscosa). **10 m:** 1. Németh Csaba (Ny. Viscosa), 2. Szabó László (Lakitelek), 3. Szikora Ferenc (Ny. Viscosa). **Csapat: 20 m:** 1. Nyergesújfalu Viscosa, 2. Lakitelek, 3. Szarvas. **10 m:** 1. Lakitelek „B", 2. Nyergesújfalu Viscosa „A", 3. Sárbogárd.

Látod, fiú, valahogy így! Gyakorolni úgy látszik, sohasem késő

3

GERŐ JÁNOS:

EGY NYOMOZÁS TÖRTÉNETE

Miközben a professzor a szomorúfűzfák alatt töprengett, talpa alatt Kormos meleg bundájával, ezalatt Peszéri Károly önmaga előtt is bebizonyíthatta volna tisztességét. Peszéri azonban a rossz útra lépett. Már azon törte az agyát, miképpen tudja majd ügyesen és körültekintően értékesíteni a kincset.

Az aranytállal elfutott a kukoricás széléig. Kinézett egy hatalmas szamártövist, annak a tövében elásta. Itt senki sem meri háborgatni, amíg biztonságban haza nem szállíthatja. Jól letaposta a frissen ásott földet, azután rohant vissza a halomhoz. És amilyen szerencséje volt, tíz perccel később még egy aranykancsót ölelhetett magához. Először nem akart hinni a szemének, nézte-forgatta a kancsót, ami ezer év után is úgy ragyogott, mint egy csillag. Futott ezzel is, mint valami megszállott, a szamártövishez. Most a másik oldalához temette el, majd lódult vissza, és szinte eszelősen kezdte dobálni a földet. Semmivel sem törődött, csontokkal, fadarabokkal, hajította mind, amerre bírta. Még két ivópohár került elő, nem is nagy fáradság után. Azzal éppen futni akart a rejtekhelyre, amikor földbegyökerezett a lába, mert Kormos vakkantását meghallotta, és már a régészt is közeledni látta. Először azt gondolta, hogy az inge alá dugja a poharakat. Gyorsan rájött azonban, hogy ez nem követhető út. Látják minden mozdulatát, elárulná magát.

Már benne volt a gazemberségben, nem tehetett egyebet, rekedt hangon kiáltozni kezdett:

— Professzor úr! Professzor úr! Éppen magáért akartam indulni, nézze meg, mit találtam!...

Közben szidta magában a kutyát, a gazdájával együtt, és elhatározta, ha Kormos egyszer a kezébe kerül, azt a pillanatot nem ússza meg szárazon.

A régész izgatottan sietett oda. Mint az imént az öreg Peszéri, ő is a nadrágjához dörzsölte az arany ivópoharat, és izgatottan kérdezte:

— Hol találta?

A részeges Peszéri készségesen mutatta:

— Ebben a halomban.

Bihari Gyula a szétdobált földet meglátva, egészen elsápadt. Dühösen mondta:

— Szétdúlta nekem az egész sírt! Nem ezt hagytam meg magának, hanem, hogy a jurta helyét ássa. Még a kört is megjelöltem.

— Ne tessék haragudni — felelte szemrebbenés nélkül Peszéri —, de én úgy értettem, ide tetszett mutatni, amikor azzal a terepjáróval el tetszett menni.

Odament a halomtemetkezési helyre, és most már közelről látta: szörnyű barbárság történt. A csontok össze-vissza hevertek szerteszét, ember- és lócsontok egyaránt. Ráadásul korhadt tárgymaradványok színesítették a földet, talán fa-, talán textíliadarabkák.

— Ezt nekünk centiméterről centiméterre kellett volna feltárni — mondta kétségbeesve. — Lefényképezni mindent úgy, ahogy a temetkezési helyen eredetileg volt. Ez az alkalom soha többé nem ismétlődik meg, ez egyszer van az életben.

Mást nem tehetett, nekikezdett a mentéshez. Peszérit pedig elzavarta a jurta feltárásához. Ezt kétségtelenül jól tette. De, ha csak annyi erőt vesz magának, hogy Peszéri arcára pillant, mindjárt meglátható, itt nagy gazemberség történt. A rabló ugyanis nem bírta megállni, arca

széles, gúnyos mosolyra húzódott, úgy indult az újabb munkát végrehajtani...

Mi tagadás, a régész nem hitte volna, hogy ilyen szorgos kis csapatot kap a gyerekek személyében. Másnap, pontban hat órakor megjelentek a csőszháznál, és azonnal munkát követeltek. Csikesz Béla unokaöccse, Csikesz Zsolt tűnt a vezetőjüknek, úgy tárgyalt vele, mintha felnőtt lenne:

— Régész bácsi, úgy határoztunk, mi nyolc órát dolgozunk mindennap, egyórai ebédszünettel. A kosztot elfogadjuk, mást nem. De az a kikötésünk, hogy ha erről írni tetszik valami tudományos dolgozatot, abból mi ne maradjunk ki.

Nem volt valami jó kedve az előző napi élmények miatt, most mégis elmosolyodott. „Tudományos dolgozat", ugyan hol hallották ezt a kifejezést, ami egyébként pontosan megfelel a valóságnak.

— Más feltétel nincs? — kérdezte.

A fiú komolyan jelentette ki:

— Ez az egész. És nem kell minket kímélni, annyit megcsinálunk, mint bárki más.

Bihari Gyula nagyzolásnak vette ezt a kijelentést. Hamarosan rá kellett jönnie azonban: most ő tévedett. A Csikesz gyerek, mintha az unokabátyja megtestesült ellenpárja lenne, szigorúan betartotta a munkafegyelmet, mindenkit ellenőriztetett. Nem eredt nyomába senkinek, csak szemmel tartotta, ki milyen szorgalmas. Persze, ő járt elöl jó példával. Megfontoltan, de nem lustán, egyenletes mozdulatokkal dobálta a földet, látszott, nem először végez ilyen munkát. Pedig mindössze tizenhárom éves. Igaz, az csakhamar kiderült, hogy a kis szőke Kovács Gizi nem bírja úgy az ásót, kapát, mint a fiúk. De őt meg Gyöngyvér vette a pártfogása alá. S nem járt rosszul. Már az első nap nem győzött csodálkozni, rajta, milyen ügyesen kezeli a kislány az ecsetet, és milyen gyorsan meg tudja különböztetni, hogy melyik csont hová tartozik. A fiúk pedig: Bálint, Zsolt, meg Tamás, több földet kitermeltek, mint eddigi segédmunkásai bármikor. Ráadásul érzéssel dolgoztak. A legkisebb leletre, földelszíneződésre megálltak, nem akartak kárt tenni semmi maradványban.

Az öreg Peszérinek nem nagyon tetszett a hirtelen jött segítség, mégis jó képet vágott hozzá. A zsákmánya a szamártövis alatt rejtőzött, úgy gondolta, nem érdemes sokat törődni ezzel az ügybuzgó társasággal. Ámbár időnként felmerült benne a kérdés, mi történik akkor, ha valamelyik megtalálja a szamártövis mellett a friss nyomokat? Mindenesetre majd szemmel tartja őket. Most, a cél előtt nem szeretné, ha meglepetés érné, méghozzá ilyen tejfelesszájúaktól. Igyekezett ő is szorgalmas lenni, kiérdemelni a professzor bizalmát. Tudta, hogy valami kis gyanút fogott, éppen ezért maradt a keze alatt. Annál sokkal dörzsöltebb ember, mintsem itthagyja az ásatást, s ezzel a gyanút méginkább magára terelje. Nem, a dolog nem sürgős. Valamelyik este, ha nem lesz holdvilág, majd hazaszállítja a kincset, de még azután is dolgozik pár napig, nehogy valaki rosszra gondoljon.

A professzor mind a három fiút: Zsoltot, Bálintot és Tamást, magához vette a fejedelmi sír feltárásához. Ahogy telt az idő, a fiúk belopták magukat a szívébe. Nemcsak a szorgalmuk miatt. Pontosan, figyelmesen végrehajtottak mindent, amit előírt nekik. A megegyezés szerint délben csak egy óra pihenőt tartottak, harangozástól pontosan tizenhárom óráig. Tíz perc alatt bekapkodták a meleg ebédet, utána fürödtek az Erecskében, majd Székely Tamás gitározását hallgatták. Meg kell adni, a gyerek szépen játszott. Ilyen őszinte, szép muzsikát ritkán hallani. Talán hihetetlennek tűnik, de ez a gyerek a mostani élményét dolgozta be a zenébe, ezért szerették hallgatni a barátai. Ő ezt a világot eddig nem ismerte. Felfedezés volt ez is, a javából. Nyugodttá, megelégedetté tette ez a hangulat. Megfiatalodott közöttük.

(Folytatjuk)

PÁLYÁZAT ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK

FORDÍTS idegen nyelvből!

Csatlakozzatok a Pest megyei Könyvtár gyermekolvasóinak kezdeményezéséhez! Keressétek, olvasgassátok a külföldi, elsősorban a szomszéd népek gyerekfolyóiratait, mesekönyveit, és fordítsatok belőlük meséket — szép magyar nyelvre!

Fordításaitokkal vegyetek részt abban a pályázatban amelyet a Hazafias Népfront, a Magyar Úttörők Országos Szövetsége, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége, a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége, a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetsége, a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége, a Kulturális Minisztérium és a Magyar Televízió Gyermekosztálya hirdet a tízen túli általános iskolások részére.

Fordításaitokat — mától, 1979. március 31-ig — a következő címre küldjétek: Magyar Televízió, TTT. Budapest, Szabadság tér 17, 1810.

A lefordított mese, legfeljebb három oldalnyi lehet, amelyhez mellékeljétek az eredeti, idegen nyelvű szöveg másolatát is. Felhívjuk a figyelmeteket, hogy a neveteket, címeteket el ne felejtsétek megírni!

A beérkezett pályázatokat, a meghirdetők által összeállított zsüri értékeli, az eredményt az 1979. májusi TTT-ből tudhatjátok meg. A legjobbak ebben az adásban ország-világ előtt bizonyíthatják fordítási tehetségüket.

A jól sikerült fordításokból közöl a Kincskereső, és a Pajtás, ezen kívül hat nyertes külföldön táborozhat 1979. nyarán. Hazai táborozást, könyvjutalmat, ajándéktárgyat többen is nyernek.

Idegen nyelvű folyóiratokat és könyveket minden könyvtárban találtok.

A TTT pályázathoz javasolt külföldi, idegen nyelvű gyereklapok:

BULGÁRIA: Narodna Mladezs, megjelenik hetenként,

CSEHSZLOVÁKIA: Svet V Obrazech (hetenként), Kamarat (hetenként),

JUGOSZLÁVIA: Galeb, Radost, (havonként),

LENGYELORSZÁG: Filipinka (hetenként),

NDK: Abc Zeitung (havonként), Bummi (havonta kétszer), FRÖSI (havonként), Junge Welt (naponta), Neues Leben (havonként)

ROMÁNIA: Arici Pignici (havonként) Cravata Rosis (havonta kétszer), Cutezatorii (hetenként),

SZOVJETUNIÓ: Murzilka, Pioner, Veszelüe Kartinki (havonként), Pionerszkaja Pravda (hetenként kétszer).

CSILLEBÉRCI

Csodálatosan szép őszi vasárnap volt, igazi ajándéka a természetnek! Hétágra sütött a Nap, mintha a többi közreműködő mellett „társadalmi munkában" vállalta volna, hogy verőfényes keretet ad a Pajtás-napnak, s a programok mellett „ő" is Csillebércre invitálja a főváros és környékének gyerekeit. Özönlött a vidám sereg a hegyre, az utak már kora reggel megteltek, s a sikert igazolja, hogy csaknem háromszor annyi gyerek érkezett a nagytáborba, mint amennyire eredetileg számítottunk... Annyi esemény és látnivaló volt ezen a vidám gyerekünnepen, hogy átlátni szinte lehetetlenség! Mi most megpróbálunk képekben és szövegben ízelítőt adni, s felvillantani a színes kavalkád legérdekesebb eseményeit...

A főtéri forgatagban történt ez a kedves epizód, amit érdemes megörökíteni...

Egy pedagógus, maga köré gyűjtve „gyerekeit", éppen arról beszélt, hogy annak idején, 1948 nyarán, ő is egyike volt azoknak a rohammunkásoknak, akik az első kapavágástól számítva mindössze száztizenegy nap alatt felépítették a csillebérci nagytábort és az úttörővasút első szakaszát.

– Itt akkor még sátorváros állt és szamaras kordék vitték az altáborokba az ennivalót – mesélte. – Látjátok, ahol most a tábor zászlórúdja áll, ott volt Ságvári Endre fája, mindig annak dőlt neki, mikor a maga köré gyűjtött ifjúkommunistáknak beszélt... Persze, ez még az illegalitás éveiben volt, én is csak úgy olvastam, hallottam róla.

A gyerekek nézték a hatalmas faóriásokat, a modern épületek körül hömpölygő tömeget, s látszott rajtuk, hogy már attól is meg vannak illetődve, hogy egyáltalán itt lehetnek Csillebércen, amelyről már annyit hallottak.

A pedagógus hagyta őket, de mintha fennhangon gondolkozna, így folytatta:

– Amikor mi ezt a tábort építettük, meg amikor ide hoztam táborozni gyerekeket, akkor Csillebérc mindig olyan hatalmas és tágas területnek tűnt. Most pedig úgy érzem, hogy olyan kicsi...

Hát persze, hogy „kicsi", hiszen ennyi gyereket – egyszerre – még nem láttak ezek az ősfák!

A jutalomból érkezők több ezres serege mellett nyitva állt a kapu minden érdeklődő tizenéves lány és fiú előtt. A tábor minden talpalatnyi helyét kihasználták a gyerekek, s az élelmesek – ha éppen nem jutottak oda egy-egy kedves ismerőshöz, mert olyan gyűrű vette őket körül – hintáztak, körjátékokat játszottak a főtéren, hazulról hozott labdákkal vagy a táborban található mókás ügyességi játékokkal szórakoztak... Itt-ott felcsendült a gitárszó, s pillanatok múlva már harsogott a dal!

A vörös nyakkendőkre új barátok címe és neve került és az ügyesek csereberéltek is: jelvényért tanrendet, alkalmi postabélyegzővel ellátott Pajtás-borítékért, Ádi aláírásával értékesebb újságot...

Aki nem cövekelt le egy helyen, hanem járta a Pajtás-nap forgatagától hangos nagytábort, az meg tudta simogatni a kisoroszlánt, még a főúton „elkapta" valamelyik érkező Kedves ismerőst, végighallgatta a térzenén kívül reggeltől estig hol itt, hol ott játszó úttörőzenekar programját, kedvére rajzolt az aszfalton, s ha elfáradt, bárhol letelepedve, megette az otthonról hozott, vagy a helyszínen vásárolt elemózsiát.

Ennyi vidám, kipirult arcú gyereket együtt ritkán lehet látni! Örülünk, hogy ott voltatok, örülünk, hogy jól éreztétek magatokat, s örülünk, hogy a Pajtás-napon olyan lelkesen és tiszta szívvel együtt énekeltétek a Piramis együttes erre az alkalomra írt dalának refrénjét: **„Csakis együtt tehetünk valamit, a még szebb életért, tegyünk valamit közösen, a mi világunkért!".**

Rengeteg móka között lehetett válogatni. Ez a kis csapat egyelőre innen el nem megy

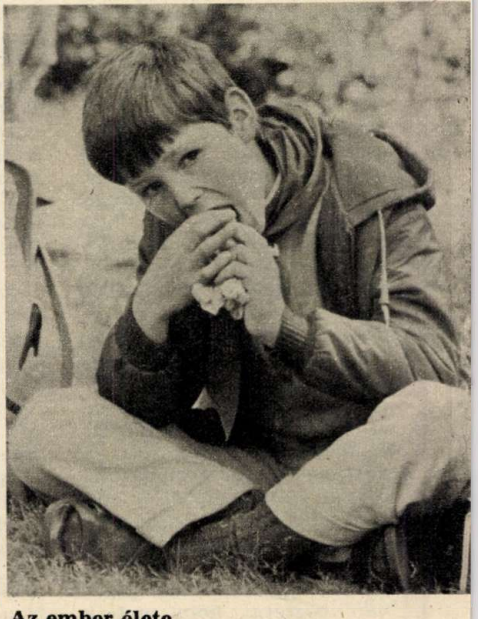

Az ember élete nem csupa játék! Egy kis jóízű pihenő, aztán gyerünk tovább!

VERŐFÉNYBEN

Amikor már elfáradtunk a sokféle játékban, természetesen — játszottunk egyet

MINDENT KÖSZÖNÜNK!

Olyan volt ez a csillebérci vasárnap, mint amikor egy család öt-hat vendég fogadására készül, s azok harmincan érkeznek. A vendéglátóknak mind egyformán kedvesek, tehát ott kínálnak nekik helyet, ahol akad, s azt teszik az asztalra, amit előkészítettek, meg ami az éléskamrából előteremthető. Minden erejükkel azon igyekeznek, hogy akik eljöttek, azok jól érezzék magukat.

Amikor a Pajtás-nap műsorait előkészítettük és segítségül hívtunk művészeket, sportolókat, együtteseket, intézményeket és a fegyveres testületeket, mindenki első szóra és önzetlenül, igazi segítőtársként állt mellénk, mert megértette, hogy a gyerekekért végzett munka sosem áldozat! Már szeptember 17-e előtt is tudtuk, hogy mindenben számíthatunk rájuk, de amit a Pajtás-napon véghez vittek, arra nem lehet szavakat találni! Ezerszeres köszönet érte — valamennyiüknek!

Köszönet a pedagógusoknak és úttörővezetőknek is, akik elhozták a gyerekeket az ország legtávolabbi tájairól, s okos szóval úgy irányították őket a forgatagban, hogy legalább egy részét láthassák a műsoroknak, ebbe is, abba is belekóstoljanak...

A Pajtás-nap óta hozzánk érkező levelek áradatát is köszönjük! Azokat a sorokat, amelyek az élményekről számolnak be, s azokat is, amelyek a hatalmas — váratlanul nagy — vendéglátás szervezési hibáira hívják fel figyelmünket, a segíteni akarás tiszta szándékával.

Most már múlt időben mondhatjuk, hogy volt egyszer egy Pajtás-nap... Az első volt, de nem az utolsó, hiszen a siker is azt igazolja: folytatni kell!

A Pajtás-nap csaknem valamennyi résztvevője együtt énekelt a Piramis együttessel „A mi világunk"-ról

Újabb híveket hódított az ősi hangszer: a citera. Ezúttal a KISZ Központi Művészegyüttes tagjai szólaltatták meg

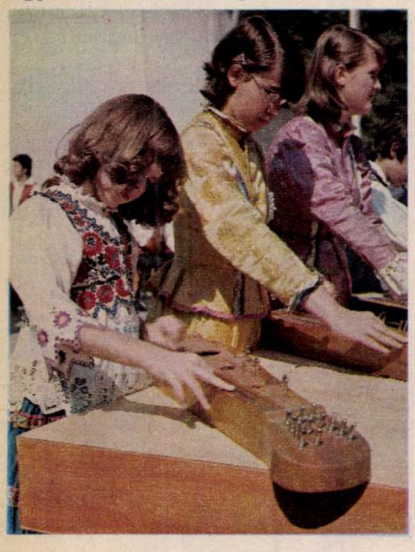

ROCK ÉS CSIZMÁS KANDÚR

A legnagyobb „forgalmat" a szabadtéri színpad bonyolította le. A nonstop műsor a Centrum Úttörő Áruház divatbemutatójával kezdődött meg. B. Tóth László humoros, játékos vetélkedővel tarkított konferálása közepette nyolc gyerek és két felnőtt mutatta be az őszi divat újdonságait. A nagy sikerű bemutatót az Állami Bábszínház előadása követte. A címszereplő Csizmás Kandúr kalandjaira elsősorban a kisebb gyerekek voltak kíváncsiak, de jócskán láttunk idősebbeket is a nézőtéren. A KISZ Központi Művészegyüttes Rajkó-zenekarának, úttörőzenekarának és citerazenekarának sokszínű műsora zárta a délelőtti programot.

A délután a rock zene jegyében telt el. B. Tóth László discójára több ezren voltak kíváncsiak, és hasonlóan nagy érdeklődés kísérte a Piramis együttes szereplését is. A hangverseny befejezése előtt Révész Sándor, a Piramis énekese így szólt a közönséghez:

– Gyerekek, kinél van itt a „A mi világunkért" című dalunk szövege?

Mintegy vezényszóra sok ezer Pajtás emelkedett a magasba. Révész Sándor egy másodperc alatt végigpásztázta tekintetével az újságerdőt, aztán csak ennyit mondott:

– Akkor énekeljük együtt!

És ki tudja hányadszor, ismét felcsendült: „Csakis együtt tehetünk valamit."

B. Tóth László a délelőtti divatbemutatón és a délutáni disco-műsorban is sikert aratott

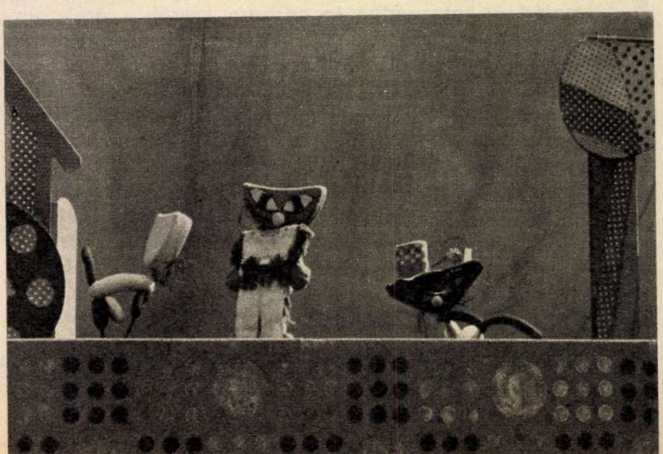

A Pajtás-nap legkisebb vendégeinek a Csizmás Kandúrral kedveskedett az Állami Bábszínház

CSILLEBÉRCI VERŐFÉNYBEN

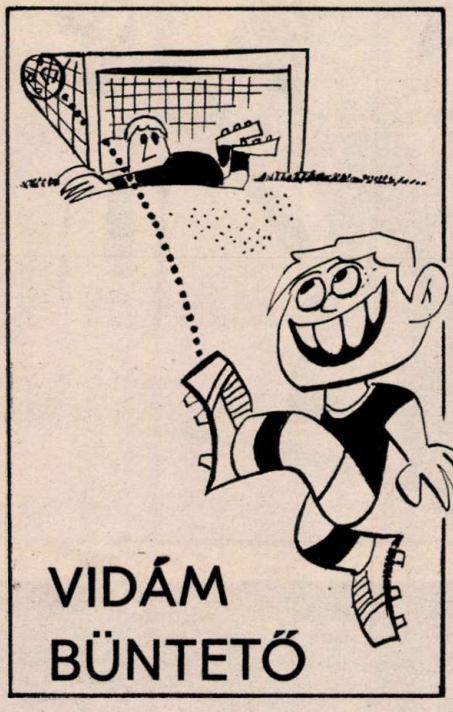

VIDÁM BÜNTETŐ

A 11-es rúgó verseny úgy kezdődött, hogy — elmarad.

Ott szorongtunk a hálóban Rothermel Ádámmal és Gáspár Józseffel, az Ú. Dózsa, és az MTK-VM kapusaival, és valószínűleg mindannyian ugyanarra gondoltunk.

Hogy ezentúl itt fogunk élni!

Előttünk körülbelül kétezer büntetőrúgásra szomjas ifjú tolongott, és a hálót is hiába rágtuk volna ki, mert a kapu mögé is jutott vagy ötszáz érdeklődő...

Háromszor történt ki, míg végre helyreállt a rend, és elkezdődhetett a verseny. Ádám könnyedén hárított néhány lövést, aztán... megtörtént. A kissé mackós mozgású Veigh Attila a világ legtermészetesebb módján begurította a lasztit a sarokba.

Diadalordítás.

A továbbiakban Gáspár József is „beszedett" néhányat, úgyhogy körülbelül tízen jogot szereztek arra, hogy ismét nekifuthassanak...

Most már a háló két őre is belátta, hogy ennek a fele se tréfa, és kezdték „kapusra venni" a figurát. Ennek az lett az eredménye, hogy gyorsan ritkulni kezdett a mezőny. A kunszentmártoni Vas Zoli másodszor is a hálóba bombázott, és ettől kezdve a kapusoknak szurkolt. Mármár győztesnek látszott, amikor az egyházasdengelegi Berkes Balázs is véghezvitte ugyanezt a bravúrt, az ő büntetőjét se tudták hárítani.

Következett a harmadik forduló, amelyben már csak ők ketten vettek részt. És Vas Zoli komisz nyugalommal harmadszor is betalált! Berkes Balázs fölé bombázott, és ezzel az első és második hely kérdése megoldódott. 200 Ft-os és 100 Ft-os sportszervásárlási utalvány lett a jutalmuk.

Hogy a két kapusnak mi lett a további sorsa, azt csak találgatni lehet, mert pillanatok alatt eltűntek az autogramkérők gyűrűjében.

— Az idén kezdtem komolyabban focizni — mondta Vas Zoli, aki a harmadik próbát is megállta. — Középpályást játszom, de a mai napon rá kellett jönnöm, hogy a góllövésnek is megvan a maga öröme...

EZER KAJLA SZÜLETETT...

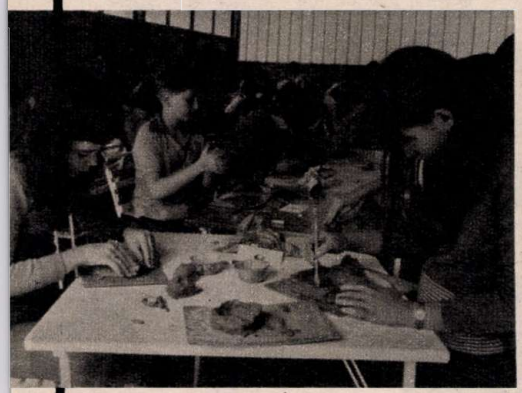

— Szia, Srácok! Csodálatos, csodálatos, gyönyörű dolgokat csináltok! Hogy kacag ez az agyag Kajla! Micsoda karakter van benne! Gratulálok! Csodálatos!... — és a táska még a hóna alatt, a kabát a vállán, de már a gyerekek között ül, rajzol, magyaráz. — Na nézz rám! Ha nevetek kiszélesedik a képem, hehe! Na ugye! Szélesre rajzold a Kajla képét, még szélesebbre! Ez az, már kacag!

A Kajla figura rajzolója, az örökké rohanó, a mindenkihez kedves Dargay Attila néhány órára megpihent a Kajla-műhely alkotó csendjében.

Ebédelni se ment. Egész nap csak egy-két süteményt diktálhattam bele. Rajzolt, beszélt, tanított, aláírt, kacagott.

Aztán zsüriznünk kellett.

— Ez is, ez is, ez mind gyönyörű! Ezt se hagyjuk ki!

— De csak harmincat tudunk jutalmazni — rimánkodtam neki Szitás György és Dékány Éva rajzolóval együtt, de minden hiába! Többszöri nekifutás után még mindig sok volt a kiváló. No, végre a 30. jutalomért már csak kettő között kellett dönteni! Dargay Attila, a zsürielnök maga elé vette a két gyermekalkotást, behunyta a szemét és számolt:

— „Ecc-pecc kimehetsz..."

A versike végén felmarkolta a kiszámolt rajzot és a jutalomra váró művek csomójára dobta, a másikat pedig alája dugta.

A legötletesebb, a legjobb Kajla-figura alkotója Nagy Katalin budapesti úttörő

A rejtvény már megvan, megfejtéséhez rövid pihenő is elegendő

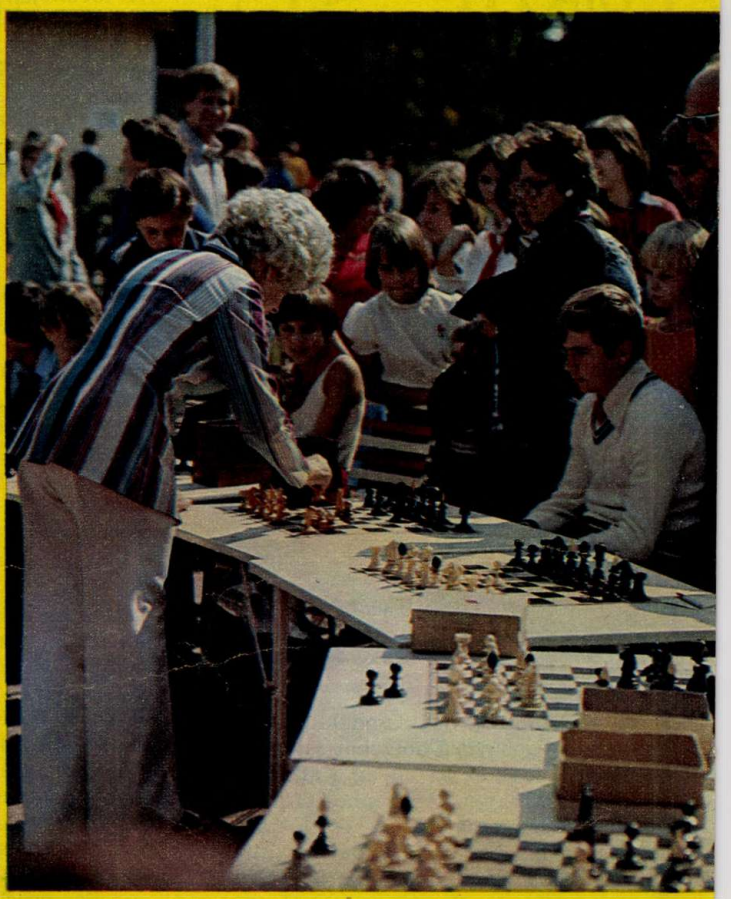

Müller Kati és Bérczy István reggeli tornájával kezdődött a Pajtás-nap

Karakas Éva nemzetközi mester egyetlen percre sem maradt ellenfél nélkül...

Sok ezren szórakoztak a KISZ Központi Művészegyüttes úttörő tánckarának bemutatóján

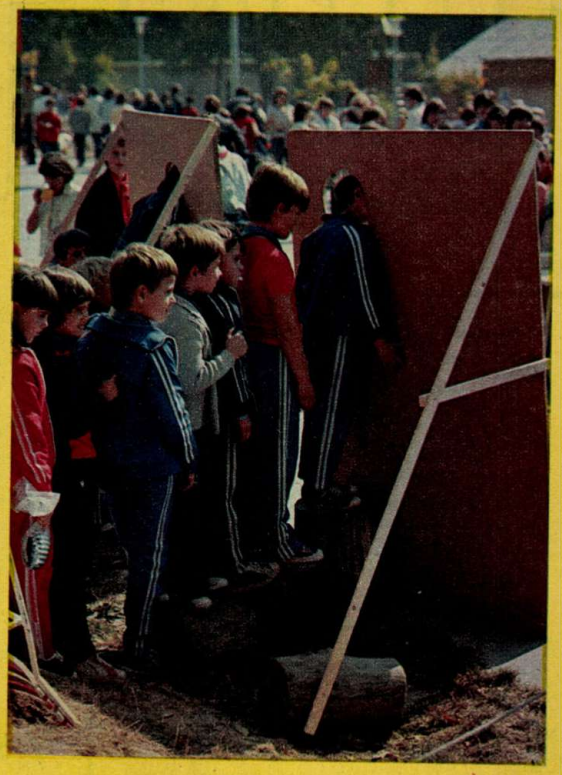

Kukucs!... Sokan megörökítették magukat az őslény hátán, vagy a dobogó tetején

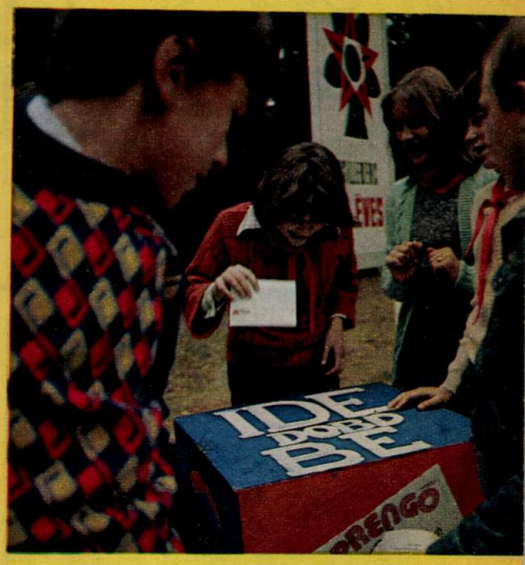

Gyűlnek a megfejtések. Az ezer rejvény közül egyetlen egy sem maradt a bokrok között árván

Akik nem jutottak „kedves ismerőseik" közelébe, megpróbálták legalább lerajzolni őket...

A programot magánszámok is gazdagították

Egyik helyről a másikra! Vidám séta, két érdekes program között

CSILLEBÉRCI VERŐFÉNYBEN

Ádi

A KEDVESEK

LEVENTE PÉTER: Kineveztek ifjúgárdistává. Egy kislány rámhúzta ifjúgárdista kabátját és kimentett a tömegből. Akkor meg sokan azt kérték, hogy mondjam meg: hol lehet virslit kapni, mikor kezdődik a sportverseny? Amikor tétován azt feleltem, fogalmam sincs, rápillantottak a kabátomra, és azt mondták. Egyáltalán minek van itt? Nem magyarázkodtam...

KINCSES VERONIKA: Egy órán át próbáltunk férjemmel és kisfiammal a Vörös Csillag altáborba jutni, de nem sikerült. Mindenütt megállítottak, kérdezősködtek, autogramot kértek. Én válaszolgattam és írtam, írtam, írtam... és olyan boldog voltam, amilyen csak egy nagyszerű előadás után lehetek.

BÉRCZY ISTVÁN: Csalódást okoztam. Hadd tegyem hozzá, igazán nem akartam. A sportpályán közrefogtak a gyerekek, néztek, figyeltek, aztán egyre csendesebben álldogáltak, majd egyikük megszólalt: Te — mondta a társának — ez nem is a Gujdár! És máris mentek tovább...

LUKÁCS SÁNDOR: Ha ilyen lelkes lesz a jövő színházi közönsége, mint amilyenek a csillebérci gyerekek — egyetlen színésznek, egyetlen színháznak sem lesz többé gondja!

BÓDY MAGDI: Sokan tudják, hogy kicsi vagyok. Annak azonban, hogy állandóan fogyókúrázom, azok örülhettek, akik kiemeltek az ablakon. Az ajtón ugyanis sosem tudtam volna kijutni. Több százan, talán több ezren is, arra vártak, hogy találkozhassanak a Kedves ismerősökkel. Nekem azonban a délelőtti program után sietnem kellett...

GÖMÖRI V. ISTVÁN: Sokat és sokszor játszom gyerekeknek. Ha a csillebérci fesztiválra gondolok, először az jut eszembe, hogy boldog voltam, mert mindenkit meghívhattam a Népszínház legújabb bemutatójára, a Pinokkió előadására.

MÜLLER KATI: A türelem — nekem — Csillebércet terem. Úttörőkoromban ugyanis sosem juthattam el ide. Most ezen a fesztiválon, ha néhány év késéssel is — megismerhettem a tábort.

B. TÓTH LÁSZLÓ: Egész nap együtt voltam a gyerekekkel. Sok olyan élménnyel gazdagodtam, amit régebben — mondjuk úgy, a mi időnkben — nem tapasztaltam. A mai srácok sokkal többet tudnak a zenéről, a műfajokról, az együttesekről, mint régebben mi tudtunk. Nem volt nehéz dolgom, hogy jókedvvel, és örömmel hallgassák meg a műsort.

SZÁDVÁRI GABRIELLA: Izgatott ez az újszerű találkozás. A televízióban én beszélek a nézőknek, engem látnak, de én nem találkozom közvetlenül velük. Jó volt testközelben érezni a gyerekeket, tetszett a kötetlenség. Élmény volt, hogy együtt lehettünk, és most kivételesen nem csak én beszéltem.

SOM LAJOS: Vártunk erre a találkozóra, nagy örömmel üdvözöltük egymást a lányokkal és a fiúkkal. Mi ehhez a korosztályhoz is szeretnénk szólni dalainkkal. Többet ért itt ennek a hálás közönségnek játszani, mint sok hűvös egyetemi klubban, ahol már szinte szégyellik az őszinte lelkesedést.

RÉVÉSZ SÁNDOR: Meglepett és őszintén csodáltam, hogy a dal, amit erre a fesztiválra írtunk — milyen meleg fogadtatásra talált. Felesleges volt a sok fejtörés, a koncertet megelőző napokban, vajon hogy tanítsuk meg a gyerekeket mindannyiunk közös dalára.

...kiáltással és ütemes tapssal köszöntötte az öthatezres szurkolótábor Ádit, az NDK népszerű sportriporterét, aki a csillebérci stadionban tartott bemutatót három fővárosi csapat tagjaival a „Gyere velünk, csináld velünk..." című jól ismert televíziós sportvetélkedőből.

Magyar hangja, Sarlós Mariann — a Füles főszerkesztő-helyettese —, korábban tiz évig a tévé említett műsorában Ádi szavait tolmácsolta, de csak itt találkoztak először személyesen.

Ádit képeslap is várta Csillebércen. Pécsi általános iskolások írták: „Nagy szeretettel köszöntünk és sajnáljuk, hogy nem találkozhatunk. Minden műsorodat megnézzük a tévében, sőt a magyardolgozatban is rólad írtunk.

Szeretettel: a 3/a és 3/b. tanulói."

És ez a szeretet végigkísérte Ádit. Gyerekek és felnőttek szorongatták a kezét, aláírást gyűjtöttek fotóra, trikóra és nyakkendőre.

Remek verseny volt az „Ádi-műsor". Főként ügyességi feladatokból állt. Vászonból készült csőalagúton, strandlabdával furakodtak előre a Gagarin, a Móra és a Garibaldi csapat tagjai, óbudai és kőbányai gyerekek. Megelevenedett a Kis Mukk története is. Turbánban, mesebeli papucsban, bukfencezve tették meg a versenyzők az utat a starttól a célig. Nagy nevetés kísérte a „hétmérföldes" gumicsizmában botladozókat is.

Mire a rikkancs-verseny megkezdődött, addigra már Ádi is megtanult néhány szót magyarul, s igy biztatta az árusokat: „Itt a Pojtás, früss a Pojtás, itt kophato a Pojtás, vegyetek!" És vették a nézők, segítve a versenyzőket, hiszen amelyik csapat két perc alatt a legtöbbet adta el, az kapta a legtöbb pontot.

Kocsijával a repülőtérre sietett, hogy időben Lipcsébe érjen, ahol már újabb ezrek várták Ádit, a gyerekek kedvencét.

Taps a győzteseknek.
Hurrá, hurrá!

Váltófutás
turbánban
és papucsban

Labdával
nehezebb
a kúszás

Ádi és Mariann
először
itt találkozott
személyesen

Egy érdekes feladat:
az egész csapatnak
egyszerre kell
feljutnia
a svéd-szekrényre

A Pajtás-nap műsorain a felnőttek éppen úgy izgultak, szórakoztak, mint a gyerekek. Képünkön Szűcs Istvánné, az MSZMP KB tagja, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára, Nemes Péter a Magyar Úttörők Szövetségének titkára, Manfred Heilmann, NDK-beli testvérlapunk, a FRÖSI rovatvezetője – aki erre az alkalomra érkezett –, és Somos Ágnes, a Pajtás főszerkesztője.

MESTERSÉGÜNK CÍMERE

A Pajtás kihelyezett szerkesztősége a Kozmosz altáborban kapott helyet. Nálunk az igazi szerkesztőségben, a Jászai Mari téren is sokan megfordulnak, de egyszerre ennyi érdeklődő még nem nyitott ránk ajtót.

És itt mindenki szerkesztő, rajzoló lehetett, újságot tervezett, címlapot rajzolt. A Budapest, XV. kerületi Neptun utcai iskola hatodikosai közül tizenegyen vettek részt a Mesterségünk címere játékban. Összeráncolt homlokkal hajoltak az úgynevezett „tükör" fölé, amelyen annyi a téglalap, ahány oldal található a Pajtásban. Ők a Csevegő rovatot Hebegő rovattal bővítenék, és itt helyet adnának a fiúknak is, vagyis mindazoknak, akik csetledeznek, botladoznak a világban.

Juhász Andrea: „Segíts Colombonak!" címmel nyomozójátékot indítani és „Poénvadászat"-ot hirdetne meg a legérdekesebb történeteket ismerő gyerekek között.

Kóczián Krisztina szívesen kifaggatná kortársait, hogy szerintük „milyen lesz a világ kétezerben", és mi kell ahhoz, hogy napjainkban az úttörőket a legjobban „kormányozzák"?

Kék nyakkendősök, úttörők, anyuka mellett tipegő csöppségek kértek rajztáblát, színes ceruzát, hogy címlapot tervezzenek a Pajtásnak, s közülük jutalomként négy gyereknek a munkája lapunk borítójára került.

CSIP-CSUP

ALMA

Rejtvényeket rejtettünk el Csillebérc fái és bokrai között, mert a rejtvény szórakoztatva tanít, különösen, ha meg kell keresni, bár ez nem fontos.

Az egyik rejtvény így szól:

„Egy almafán almák vannak. Arra jön egy vándor, megrázza a fát, és a következő pillanatban sem a fán, sem a földön, sem a levegőben nincsenek almák. Hogyan lehetséges ez?

A megfejtés természetesen az, hogy a fán három alma volt eredetileg, majd a rázás után egy esett a földre, egy maradt a fán, és egy éppen útban volt a föld felé. *Almák* tehát sehol sem voltak.

Egy beérkezett válasz:
— Tél volt...

REMÉNY

Karakas Éva nemzetközi mester szimultánt adott. Délelőtt tízkor. Délután ötkor már megbabonázott tisz-

CSILLEBÉRCI VERŐFÉNYBEN

ZSÁKBAMACSKA

Még a csipkebokor is rejtvényeket rejtett. Több mint ezret. Hajnalban bújtattuk el mindegyiket, úgy, hogy nehezen találjon rá valaki is. De azért reméltük, hogy akad egynéhány doktor Szimat, aki veszi a fáradságot és... Egynéhány? Kilenc órakor már több mint ötszáz megfejtett rejtvény hevert a kijelölt ládákban. (Hogy mennyi jó szemű Colombo, Kojak, Maigret és Simon Templar szimatolt az eltűnt rejtvények nyomában!) No persze, a fejtörők sem voltak könnyűek. Íme egy a tizenöt közül: „Egy kosárban három körte van. Körülötte három lány áll. Úgy kell szétosztani a körtéket, hogy minden lánynak jusson egy körte, de a kosárban is maradjon egy. Hogyan lehetséges ez?" Hát bizony... Ez volt a legnehezebb és az ezerből mindössze negyvennyolcan írták fel a helyes választ, miszerint az egyik lány kosárral együtt kapja meg a körtét!

Az első díjat – egy turistafelszerelést – Veszeli Mária (Tordas) kapta. Hát ezért érdemes volt „Kojak szerepét" eljátszani.

A többi nyertes jutalma „zsákbamacska" volt. Egy nagy zsákban ezernyi jutalomtárgy bújt meg. Mindenki azt emelte ki, amely elsőként került a kezébe. Sietni kellett, mert a következő nyerő már türelmetlenül toporgott. Türelmetlenül bizony, mert százan álltak sorban.

Aki nem nyert, az is nagyszerűen érezte magát a „zsákbamacska" játékon.

EZ A FIÚ JELENTKEZZEN!

A „bekeretezett" fiú jelentkezzen szerkesztőségünkben, mert ő nyerte az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda rejtvényversenyének második díját: hétvégi pihenőt a királyréti turistaházban. Az első díj nyertese Laczkovits Ede (Budapest XV.). Ő Kőszegen tölthet el egy hetet valamelyik iskolaszünetben. Mindketten két hozzátartozót vihetnek magukkal (szüleiket vagy testvéreiket).

telettel figyeltük, ahogy fáradhatatlanul rótta köreit a sakktáblák előtt.

Perfalvi Árpád táblája előtt könnyed mosollyal haladt el. Gondtalansága érthető volt, mert ellenfelének mindössze egy királya maradt, a nemzetközi mester viszont csupán két gyalogot veszített...

— Miért nem adod fel? — kérdem a makacs sakkozótól.

— Feladni...? — csodálkozik. — Ki tudja, hátha döntetlent ajánl!

NEM ELVESZETT GYEREKEK

Tízezren felüli létszámnál, szabad mozgás esetén előfordul, hogy valaki „elkallódik". Egészen természetes viszont az is, hogy azokat a gyerekeket vagy a szerkesztőség, vagy a rendőrség visszaszállította „rendeltetési helyükre".

Ehhez viszont cím kell. A törzsőrmester tehát sorra faggatja a megszeppent gyermekeket. Két gyerek azonban feltűnően gondtalannak látszik. Beszélgetnek, nevetgélnek, szórakoztatják elkeseredett társaikat. A törzsőrmester ennek ellenére tőlük is megkérdezi, hogy hol laknak, mire a fiú meg a kislány önérzetesen válaszol:

— Mi ide tartozunk. Az apukánk a Pajtás szerkesztőségében dolgozik. Egyáltalán nem vagyunk elveszve.

HÁNY ÉVES A PICI?

Ez sem „elveszett" történet!

A Csillebérci Nagytáborba kétségbeesett telefon érkezik, otthonról valaki hiányzik...!

— Hány éves a gyerek? — teszi fel a szokásos kérdést szolgálatot teljesítő munkatársunk.

— Negyvenkettő! — hangzik a válasz. — A gyerek tudniillik itthon van, a sógor tűnt el, aki kísérte...

VIGYÁZAT, EMBEREK!

A Pajtás-nap egyik programjaként a Veszprémi Állatkert is megjelent néhány nem mindennapi élőlénnyel. Többek között teljesen fiatalkorú oroszlánokat is hoztak.

Igen ám, csakhogy nekik is tapasztalniuk kellett a szembeszökő különbséget, amely egy biztonságos ketrecben tartott egzotikus állat, és egy kiállítási tárgy között mutatkozik. Az érdeklődők rohama pánik félelembe kergette a ragadozókat, úgyhogy bizonyos időközönként elsötétített, csendes helyiségben kellett őket pihentetni.

Persze, más lett volna a helyzet, ha netán ott vannak a szüleik is...

ALAGÚT – RONGYBÓL

Ádi sziporkáinak talán legfényesebbike volt az az ötlet, hogy a versenyzők minél előbb jussanak keresztül három rongyból készült, 5 m hosszú alagúton. Jó, csakhogy az alagút önmagától nem kerül a helyére, különösen, ha rongyból van. Megbíztuk tehát a gépkocsivezetőt, hogy a kapu elől hozza el a három alagutat.

A gépkocsivezető hiába kutatott az emlékezetében, alagutat még sohasem szállított, ezért elnézően mosolygott, és gázt adott. Aztán kisvártatva visszatért, és az elnéző mosolyt fölényes vigyor váltotta fel.

— Kérem, én találtam ugyan alagutakat, de azok teljesen használhatatlanok. Tudniillik... rongyból vannak.

CSILLEBÉRCI VERŐFÉNYBEN

NONSTOP KARAKAS

A nagy zsibongásban volt egy csendes kis sziget: a Szikra altábor főtere. Kör alakban elhelyezett asztalon sakktáblák voltak. Az egyik oldalon töprengő gyerekek ültek — tíz lány és kilencvenegy fiú. A másik oldalon — az asztalkörön belül — Karakas Éva nemzetközi sakkmester lépett sorjában mindegyik asztalhoz.

Néma csaták zajlottak itt. Szimultánverseny — egy a százegy ellen.

Tíz órakor, amikor az első sakkfigura kiinduló helyéről megtette az első lépést, az öreg Nap még a keleti égbolton gyalogolt megszabott útján. S amikor az utolsó „matt" is elhangzott, akkor már félig elbújt a nyugati hegyek mögött. Több mint hét óra hosszáig tartott a küzdelem a százegy kockás „csatatéren".

A végeredmény: kilencvenkét mérkőzést a nemzetközi sakkmesternő nyert meg, hét döntetlenül végződött, s csupán Hlatkejka Zoltán és Lovas László győzött — szekundánsok segítségével — a körben ülők közül. Tanácsadók, segítők a többi táblánál is voltak. Talán egyedül az esztergomi Rátkai Pista a kivétel, aki a teljes mérkőzést egyedül küzdötte végig és csak kis híján maradt alul.

Fárasztó volt? Ki tudná azt megmondani?! Karakas Éva észre sem vette, hogy körbe-körbe járva, több kilométernyi utat tett meg. Ez volt élete eddigi legnagyobb szimultánversenye. (Az NDK-ban hetvenkét táblán, Hollandiában pedig ötvennyolcon játszott — felnőttek ellen.)

A néző... aki arra járt, percekig, negyedórákig állt ott. Meg kellett állnia, hiszen ott látszott csak igazán, hogy milyen érdekes, izgalmas és szép sport a sakk.

Nemzetközi sakkmester — köszönjük fáradozását.

ÁLLATKERT

A veszprémi Kittenberger Kálmán Állatkertből érkezett sast, óriáskígyót, kisoroszlánt sokan szerették volna legalább egyszer megsimogatni. Az állatok mintha nem nagyon örültek volna ennek a népszerűségnek.

LESZ PÓLÓ!

„Kajlát akarunk! Kajlát akarunk" – harsogta az alkalmi kórus az egyik pavilon előtt, ahol reggeltől délig a gyerekek kedvencével díszített Pajtás-napi emblémát vasalták rá a KISZ-esek az otthonról hozott pólókra. Igen ám, de a festék elfogyott, a nyomó-sziták sorra kilyukadtak, s nagyon sok gyerek Kajla-emlék nélkül tért haza – megbántódva!

A váratlan fordulattól így fordult visszájára a szándékunk, de mert úgy tudjuk, hogy az ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó: a Pajtás-nap után segítségül hívtuk az Ezermester és Úttörőbolt Vállalatot. Így tehát jelenthetjük: november elsejétől az ország minden táján megtalálható boltjainkban kapható lesz a Kajla-emblémás, olcsó gyerekpóló. **(A bolthálózat pontos címét lapunkban hamarosan közöljük!)**

BUNYÓ?

Jóformán tenyérnyi helyen, de hatalmas érdeklődés mellett mutatkoztak be a Központi Sportiskola ökölvívói. A hevenyészett ringben tulajdonképpen az ökölvívóvá válás folyamata zajlott le, mintegy másfél óra alatt. Jöttek kezdők, akik alig látszottak ki kesztyűikből, és jöttek „menők", akik dinamitot hordoztak az öklükben, és egy-egy puffanós cselekedetük után hosszan és elmélyülten sziszegett a közönség.

És persze jött a móka is.

Tánczos Szilveszter lépett a kötelek közé, és bíztatóan körülnézett, kinek volna kedve belekóstolni ebbe a szakmába? A Pajtás-nap többi eseményéhez képest ezúttal jóval kisebb tolongás kezdődött. A kívülállók hirtelen megejtően udvariassá váltak. Egymást noszogatták. Végül Nagy Tomi elhatározta magát, kesztyűt öltött, és — egy életem, egy halálom — rohamozni kezdett. Záporoztak az ütései, mint a jégeső, de Szilveszter arcáról sehogy sem akart lehervadni a mosoly. Finom mozdulatokkal kerülte ki a süvöltő pofonokat, és olykor-olykor „odapamacsolt" egyet, hogy kissé fékezze a lendületet.

— Fáradt vagyok, mint egy ló — közölte a parádé után Nagy Tomi — holott végül is nem csináltam semmit...

— Tomi tulajdonképpen remekül bokszolt — vélekedett Tánczos Szilveszter, a szakember. — Ilyen esetekben könnyen elragadja a harci kedv a fiúkat, és belerohannak az ember kesztyűjébe. Tomira viszont alig kellett vigyáznom.

Többek között ezért is jó volt ez a bemutató. Mert több százan láthatták kristálytisztán, hogy mi a különbség a bunyó, meg az ökölvívás között.

Könyvespolcotokra ajánljuk!

..... pld. Barta Gábor: KERESZTESEK ÁLDOTT NÉPE... ..... 29,— Ft
..... pld. Cooper, J. F.: BŐRHARISNYA Ifjúsági regény ..... 19,— Ft
..... pld. Cooper, J. F.: AZ UTOLSÓ MOHIKÁN ifjúsági regény ... 19,— Ft
..... pld. Dickens, Charles: COPPERFIELD DÁVID Gyermekévek, ifjúság ..... 38,— Ft
..... pld. Eötvös József: A FALU JEGYZŐJE ..... 25,— Ft
..... pld. Gerencsér Miklós: ÍGY ÉLT TÁNCSICS MIHÁLY Életrajz 14,— Ft
..... pld. Knight, Eric: SAM SMALL CSODÁLATOS ÉLETE ..... 19,— Ft
..... pld. Krúdy Gyula: AZ UTOLSÓ VÁRKISASSZONY Történelmi elbeszélések ..... 32,— Ft
..... pld. Lofting, Hugh: DOKTOR DOOLITTLE ÉS AZ ÁLLATOK Meseregény ..... 22,— Ft
..... pld. Szabó Árpád: ARANYGYAPJÚ Elbeszélések, mesék ..... 38,— Ft
..... pld. Szolovjov, Leonyid: A CSENDHÁBORÍTÓ ..... 22,— Ft
..... pld. Tatay Sándor: MEGLEPETÉSEIM KÖNYVE 15,— Ft
..... pld. Thury Zsuzsa: MOSTOHATESTVÉREK Ifjúsági regény ..... 17,50 Ft
..... pld. Twain, Mark: HUCKLEBERRY FINN KALANDJAI ..... 34,— Ft
..... pld. Varga Katalin: GÖGÖS GÚNÁR GEDEON Versek, mesék ..... 22,50 Ft
..... pld. Varga Katalin: MOSÓ MASA MOSODÁJA Mesék, versek 22,50 Ft
..... pld. Vidor Miklós: DUPLA VAGY SEMMI ..... 14,— Ft
..... pld. RÉGEN VOLT, HOGY IS VOLT. Történelmi olvasókönyv az általános iskola 5. osztálya számára ... 13,— Ft
..... pld. TÖRTÉNETEK A KÖZÉPKORBÓL Történelmi olvasókönyv az általános iskola 6. osztálya számára ..... 22,50 Ft
..... pld. TÖRTÉNETEK AZ ÚJKORBÓL Történelmi olvasókönyv az általános iskola 7. osztálya számára ... 11,50 Ft
..... pld. TÖRTÉNETEK A LEGÚJABB KORBÓL: Történelmi olvasókönyv az általános iskola 8. osztálya számára ..... 12,50 Ft
..... pld. Erdélyi István—Sugár Lajos—Zsebeházi György: VULKÁNOK TÖVÉBEN, VULKÁNOK TETEJÉN ..... 26,— Ft
..... pld. Komornik Ferenc: SZOVJETUNIÓ Képes földrajz ..... 48,— Ft
..... pld. Makoldi Mihályné: SZÜLŐFÖLDÜNK, BUDAPEST ..... 22,— Ft
..... pld. Móczár László: KIS ÁLLATHATÁROZÓ ..... 35,— Ft
..... pld. Simon Tibor—Csapody Vera: KIS NÖVÉNYHATÁROZÓ ..... 26,— Ft
..... pld. Steinmann Henrik: ÉPÍTŐMŰVÉSZEK AZ ÁLLATVILÁGBAN ..... 29,— Ft

A könyvek a kivágott és kitöltött hirdetési szelvényen vagy postai levelezőlapon rendelhetők meg.
Készpénzfizetés esetén 200 Ft felett a szállítás költségmentes.
Részletfizetésnél a postaköltséget, valamint a 3% kezelési költséget felszámítjuk.
Részletfizetési kedvezményeink: 400 Ft felett 4 havi, 600 Ft felett 6 havi törlesztés.

Címünk: Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat
507. sz. Arany János Könyvesboltja
Szombathely
Bajcsy Zs. u. 10/a.
9700

MEGRENDELÉS

Alulírott megrendelem postai szállításra a fenti műveket:
+részletfizetéssel
++készpénzfizetéssel
(A nem kívánt feltétel törlendő)

Kelt: ....
A megrendelő aláírása

A megrendelő neve: .....

Címe (irányítószámmal): .....

CSAK RÉSZLETFIZETÉS ESETÉN TÖLTENDŐ KI!

Szül. hely. év, hó: .....

Anyja neve: .....

Szem. ig. száma: .....

FIGYELEM!

Általános iskolát végzett lányokat, fiúkat felveszünk az 1979/80-as tanévre fonó-szövő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

A tanulóidő: fonó és szövő szakmában 2 év, géplakatos, villanyszerelő szakmában 3 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék,
vidékieknek havi 500,— Ft,
társadalmi ösztöndíj,
helybeli lakosoknak havi 450,— Ft,
teljes ellátás havi 90,— Ft-ért,
kollégiumi elhelyezés,
tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Ösztöndíj: tanulmányi eredménytől függően havi 350—550 Ft.

Az utolsó félévben a 4-es, 5-ös tanulók havi 1200 Ft, 1500 Ft-ot kereshetnek. Szakmunkásvizsga után a havi kereset 3500—4000,— Ft. Továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet, szombat kivételével bármely munkanapon 7-től $^1/_2$4-ig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR
személyzeti és oktatási osztály,
1046 Budapest IV. ker., Erkel u. 30.
Telefon: 693-111/115 vagy 224-es mellék.

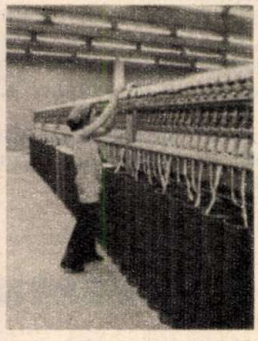

FIATALOK!

A PNYV Soroksári Textilgyára általános iskolát végzett fiatalokat felvesz szövő szakmunkástanulónak az 1979/80-as tanévre,

16 éves korig.

A tanulóidő 2 év.

JUTTATÁSOK:

— tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően, havi 350—600 Ft között.
— vidéki fiataloknak különélési pótlék havi 500 Ft.
— elhelyezés kollégiumban, teljes ellátás munkaszüneti napokon is,
— iskolaköpeny és munkaruha,
— Budapest területére érvényes utazási bérlet,
— áruvásárlás 35%-os kedvezménnyel a vállalat termékeiből 2000 Ft értékig.

A szakmunkásvizsga után fiataljaink jövedelme 2800—3000 Ft lesz.

Természetbeni juttatás címén évente egyszer 750 Ft-ot, valamint nyereségrészesedést kap minden dolgozó.

44 órás munkahét, kéthetenként szabad szombat.

Jelentkezés személyesen vagy levélben a személyzeti és oktatási osztályon szombat kivételével 8-tól 14 óráig.

Címünk: PNYV Soroksári Textilgyár
1734 Budapest,
Marx Károly u. 294.

BUDAPRINT BUDAPEST

GYERTEK!

A 14. életévet betöltött és általános iskolát végzett lányokat **SZÖVŐNEK,**
fiúkat **VILLANYSZERELŐ,**
FORGÁCSOLÓ,
SZERKEZETI LAKATOS szakmákra beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Juttatások: 500 Ft társadalmi, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj.

Ingyen munkaruha, iskolaköpeny és füzetcsomag. Elhelyezés kollégiumban, ahol az ellátás térítésmentes. Az iskolában és az üzemi gyakorlat idején a gyárban díjtalan ebédet adunk.

Évente egyszer kedvezményes vásárlási lehetőség a vállalat termékeiből. A szakmunkásvizsga letétele után kereseti lehetőség: **2600—4000 Ft.** A továbbtanulási lehetőségről gondoskodunk. Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Cím:
PATEX
Angyalföldi
Szövőgyár
személyzeti osztály
Budapest
XIII., Fáy u. 81—83.

PAMUTTEXTILMŰVEK PATEX BUDAPEST